

VOX

**'WIJ OVERLEEFDEN EEN
VLIEGTUIGCRASH'**

**INTERVIEW SPECIA
VIEW SPECIAL INTE**

HULPFONDS VOOR RADBOUD PERSONEEL

Heb je behoefte aan
financiële ondersteuning?
Het Hulpfonds helpt.

Het Hulpfonds helpt met financieel advies,
begeleiding en renteloze leningen.
Neem contact op voor meer informatie:
E-mail: info@hulpfondsradboud.nl
Telefoon: (024) 361 22 81

www.hulpfondsradboud.nl

Autoverhuur **Nijmegen**

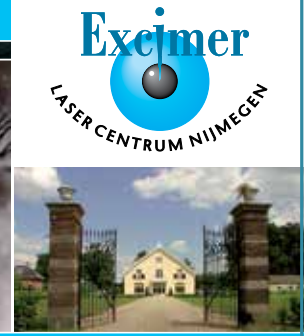
Autoverhuur Nijmegen
Nieuwe Dukenburgseweg 13, 6534 AD, Nijmegen
Postbus 1130, 6501 BC Nijmegen
Tel. 024-3817161

SINDS 1992

Ooglaseren
in Nijmegen!

Studenten-
korting
20%

Bel ons voor info:
024 3604747

Excimer Laser Centrum Nijmegen
Driehuizerweg 325, 6525 PM Nijmegen
info@excimerlasercentrum.nl
www.excimerlasercentrum.nl

Karaktervolle locaties

Vergader- en Conferentiecentrum Soeterbeek

Ruimte voor concentratie

www.ru.nl/soeterbeek

reserveringsbureau@fb.ru.nl of bel: 024 - 361 58 25

Uw locatie voor één of meerdaagse cursussen,
seminars, vergaderingen, trainingen of conferenties.
Ervaar de inspirerende rust.

Faculty Club Huize Heyendael

Dé ontmoetingsplek op de campus

www.ru.nl/facultyclub

facultyclub@fb.ru.nl of bel: 024 - 361 59 79

Lunch en diner à la carte, ook arrangementen voor
recepties, diners en feesten. Uitstekend geoutilleerde
vergaderuimten.

Radboud Universiteit Nijmegen

Taal
verbindt.

In'to Summer Courses

Korte taalcursussen in augustus

- Duits
- Frans
- Italiaans
- Engels
- Spaans
- Portugees
- Chinees
- Nederlands

WWW.RADBOUDINTOLANGUAGES.NL

Radboud in'to Languages

Expertisecentrum voor taal en communicatie van de Radboud Universiteit Nijmegen

RE DAC TIO NEEL

MOED

Filosofiestudent Sawsan Maher overleefde martelingen in een Syrische gevangenis. Onderzoeker Willemijn Verkoren ontkwam aan een bomaanslag in Irak. Geneeskundestudenten Irene de Lange en Anneke Tijhuis stapten in Tanzania in een vliegtuigje om te kunnen helpen in de bush en overleefden de crash die daarop volgde.

In deze zomerse interviewspecial vertellen zeven mensen hun bijzondere verhaal. Over moed en avontuur. Maar ook over het verleggen van grenzen. Wim Hof, de Iceman, door zijn drijfveren te volgen. Doornroosje-baas Toine Tax door ergens mee te durven kappen en Twitterkoning Huub Bellemakers door over alles zijn mening te geven.

Voorbij zo'n grens kan de wereld er heel anders uitzien. Zo leerden de geneeskundestudentes hun hart te volgen: wat willen ze echt in het leven? Tel je zegeningen. Hun levensles zal onze zevende interviewkandidaat vast onderschrijven: 's lands bekendste priester Antoine Bodar doet niet anders. Fijne zomer!

Annemarie Haverkamp
hoofdredacteur Vox

 www.facebook.com/voxweb.nl

 @voxnieuws

P. 6

P. 12

P. 19

P. 25

P. 40

GASTFOTOGRAAF:
ANDREAS TERLAAK

P. 30

P. 35

VOX NR. 11 06/2014 INHOUD

P. 6 / **ICEMAN WIM HOF** 'Ik wil geen volgers, ik wil wetenschappelijke erkenning'

P. 12 / **FILOSOFIESTUDENTE SAWSAN MAHER** werd

gefolterd in een Syrische gevangenis

P. 19 / **HUUB BELLEMAKERS**

(110.421 tweets) snapt niet waarom je je niet online zou laten horen

P. 25 / **TWEE VRIENDINNEN**

overleefden een vliegtuigcrash in Tanzania

P. 30 / **TOINE TAX** droeg Gullit-shirtjes onder zijn jasje, die gaven hem kracht

P. 35 / **WILLEMIJN VERKOREN**

'Als ik stuit op iets wat echt onrechtvaardig is, kan me dat enorm beroeren'

P. 40 / **PRIESTER ANTOINE BODAR**

'Ik zou mijn kinderen, als ik die al had, niet naar een katholieke universiteit sturen'

DIT WAS HET JAAR

VOLGENS PAUL VAN DEN BROEK

Rond Hemelvaart vier ik sinds een jaar of vijf de traditie om delen van het Zuiderzeepad te lopen:

400 kilometer door het mooiste stukje Nederland, een tocht die me dit jaar onder meer leidde langs Elburg en het daarboven gelegen weidegebied De Mheen. Mijn gidsje legt uit dat het hier een 'meent' betreft, een gezamenlijke weide voor de inwoners van de stad. Dat woordje kende ik nog niet en bleef hangen, en heel toevallig dook het woord in de weken erna opnieuw op, dit keer in de bijdrage van Willem Halfman aan de bundel *Waartoe is de universiteit op aarde?*. Dit boekje is het sluitstuk van een jaar waarin de academische wereld onder vuur lag, vanwege het publicatieregime, de universiteit als koekjesfabriek, de doorgeslagen bureaucrativering en de tredmolen van routinematige artikelen en afgeraffelde onderwijsblokken. Halfman, wetenschaps-onderzoeker in Nijmegen en een van de oprichters van het platform Hervorming Nederlandse Universiteiten, gaf zijn bijdrage de titel *De universiteit als kennismeent*, wat me dus terugvoert naar dat weidegebied boven Elburg. En zoals die weide allang is verkaveld, is ook de universiteit niet meer de kennissamenleving

waar menigeen op hoopt. De meent leert dat de kritiek op de universitaire tredmolen verder reikt dan een te grote druk op de ketel; het is ook een te ver doorgeslagen individualisme, in onderzoek en onderwijs. Hoopvol dit jaar was dat naast de kritiek ook oplossingen werden aangedragen, over het verminderen van de publicatiedruk bijvoorbeeld. Zo komt de meent een stukje dichterbij in het voorstel – het mooiste dat ik dit jaar hoorde – voor een subsidiecircus waarin niet individuele onderzoekers op jacht gaan naar de buit, maar hiertoe geformeerde teams. Nu de meent op de universitaire agenda's staat – met dank aan Halfman en anderen – is het zaak het weidegebied komend jaar voor steeds meer mensen te openen. De Radboudcampus wordt na opening van het Grotiusgebouw deze zomer verrijkt met een fraai stukje landschap, met verbindingspaden en nieuwe zichtlijnen, dus de voortekenen zijn gunstig. We lezen even mee met Halfman om beter zicht op te krijgen op de meent die ons voor ogen staat: 'Universiteiten moeten een kennistuin zijn. Een beetje wild, waar iedereen mag komen grasduinen en leren.'

GETWEET

Lidewij Nissen @NLidewij

Record: 04.00 uur UB verlaten! En dat terwijl mijn tentamens al voorbij zijn #NachtvandeUB

VOOR
DAGELIJKS
NIEUWS:
VOXWEB.NL

IN HET NIEUWS

LEENSTELSEL Het zat er al tijden aan te komen, en toch was het groot nieuws: de afschaffing van de basisbeurs en de invoering van het leenstelsel. Doordat D66 en GroenLinks hun fiat gaven aan deze 'belangrijkste onderwijshervorming in dertig jaar' (dixit minister Bussemaker) gaat de maatregel in principe vanaf september volgend jaar in.

RECTOR Waarom zou een speciale benoemingscommissie een opvolger voor de afzwaaiende rector magnificus Bas Kortmann moeten aanwijzen, terwijl je deze ook democratisch kunt kiezen? De gekozen rector van Leuven, Rik Torfs, hield tijdens een debat met Kortmann een warm betoog vóór een gekozen rectoraat. Kortmann wil er niets van weten. Waarom niet, hoor ik u vragen. 'Het gaat nu toch ook goed?'

ONDERNEMEN Wellicht kunnen de Nijmeegse Steve Jobsjes-in-de-dop hun knutselgarage binnenkort verruilen voor een plek op de campus. Initiatiefnemer en student sociale geografie Sjoerd de Koning wil graag een fysieke plek op de

BOVEN HET MAAVELD

ROMANTIEK Trouwfoto's maak je bij een oud kapelletje, een romantisch bos of – voor de écht gelukkigen – op een strand in Bali. Radboud-alumni Andrea Loing (28) en Jens Frielink (27) hadden een beter idee: zij schoten hun trouwplaatjes liever in de tochtige Thomas van Aquinostraat. En daar hadden ze nog een goed reden voor ook: "Hier hebben we elkaar leren kennen."

campus waar jonge, ondernemende studenten samen aan hun plannen kunnen werken. De zogenoemde Start Up Mix (SUM) moet alleen nog even gefinancierd worden, daarvoor zoekt De Koning nu ergens een potje.

GROTIUS Geluid? Check. Goede akoestiek? Check. Airco, stoelen, studenten? Check, check, check. De grote collegezaal in het spiksplinternieuwe Grotiusgebouw heeft zijn proefcollege deze maand goed doorstaan. Studenten en docenten reageerde na afloop enthousiast. Enige kritiekpuntje was dat de tafels wel wat langer hadden gemoegen. Na de zomer wordt de zaal in gebruik genomen.

GLASSROOM Wat gebeurt er als je negen uur met een wildvreemde in een glazen huis op de campus zit, zonder krant, tv, telefoon of internet? Zou men nog zonder moderne technologieën kunnen? Dat vroeg de Studentenkerk zich af met het project 'Glassroom'. De deelnemers die zich vrijwillig meldden om in het glazen huis op de campus te

gaan zitten, hielden het zonder moeite een dag vol. Om elkaar direct na buitenkomst op Facebook toe te voegen, dat dan weer wel.

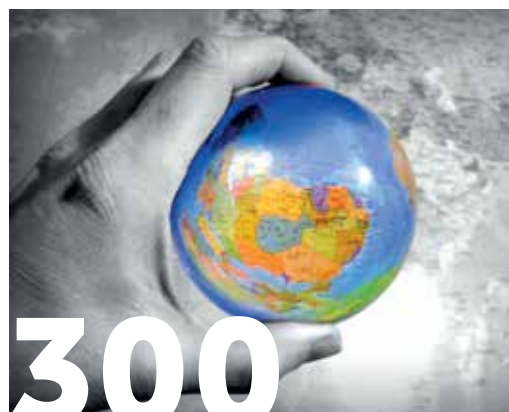
SPORT Nijmegen mag zich voor het tweede jaar op rij de beste studentensportstad van Nederland noemen. Net als vorig jaar fietsten, liepen, voetballen en hockeyden onze jongens en meisjes beter dan alle andere steden op het Groot Nederlands Studenten Kampioenschap – dat dit jaar in Tilburg werd georganiseerd.

BEJAARDEN De bejaarden zijn weg, maar hun sporen zijn nog zichtbaar. In het nieuwe studentencollege Leeuwenstein in de Vlietstraat zijn 150 studentenkamers opgeleverd in een voormalig verzorginghuis. En dat betekent: veel lelijk behang, ouderwetse vloerbedekking en een rolstoelvriendelijk schansje voor de drempel naar de badkamer. Maar dan een voordeel: dronken studenten kunnen zich op de gang voortslepen aan de leuning die er nog hangen.

WAARVAN AKTE

"Ik heb wel gezien dat er vaak meer herstel mogelijk is dan waar artsen oorspronkelijk van uitgaan. Maar de herstelperiode zal zeer lang zijn en **de kans op volledig herstel is nihil.**"

Henk Eilander, Klinisch neuropsycholoog bij het Donders Instituut, op 16 juni op rtnieuws.nl over het ontwaken van Michael Schumacher uit zijn coma

Dit is het aantal studenten en promovendi dat deze zomer deelneemt aan de Radboud Summer School, een unicum voor Nijmegen waarbij Radboud-opleidingen zichzelf met een ruim aanbod van 32 cursussen in de etalage zetten voor een wereldwijd studentenpubliek. Vooral de cursus van het Donders Institute for Brain, Cognition and Behaviour is in trek. Van de driehonderd deelnemers is zo'n tweederde afkomstig uit het buitenland, tot tevredenheid van de organisatie. "De Radboud Universiteit zet sterk in op internationalisering. Dit is daar een mooi onderdeel van", aldus Alice Nieboer van het International Office. "Door een zomercursus te volgen, kunnen geïnteresseerde studenten vast een kijkje nemen op de universiteit. En op die manier kunnen wij ze ervan overtuigen dat studeren in Nijmegen een goed idee is."

Giro aan de Waal

Laat de Giro d'Italia 2016 beginnen in Nijmegen. Dat vinden politico-logiestudenten Willem van Sermondt (24), Erik van Rein (22) en Jeroen Hellebrekers (22) en alumna Frans de Vries (26). De Giro is het Italiaanse equivalent van de Tour de France. De heren kregen enthousiaste reacties op hun Facebookpagina, waar ze steun vragen voor het initiatief. De Vries deed zelfs al een voorstel voor een proloog. De Nijmeegse wethouder van sport, Bert Frings, onderzoekt die mogelijk-

heid as we type. Volgens Van Rein betreft het een buitenkansje voor de Waalstad. "De Giro startte in Assen. Er kwamen 16.000 bezoekers. Helikopters vliegen de hele dag over je stad voor tv-opnames. Met de opening van de nevengeul (dijkverlegging bij Nijmegen, red.) kan de watersport dan ook mooi in beeld gebracht worden."

Zie ook facebook.com/GiroaandeWaal

DE GENOEG

Wim Hof (55) wil de hele wereld leren hoe je je eigen immuunsysteem beïnvloedt. Dat de 'Iceman' dit jaar erkenning kreeg vanuit de wetenschap, doet hem veel. Hof over zijn eerste stap in het ijs en hoe de dood van zijn vrouw zijn dadendrang vergrootte. "Elke keer als ik na een recordpoging thuis kwam, kreeg ik huilbuien."

Tekst: Martine Zuidweg / Foto's: Andreas Terlaak

A vibrant, lush garden scene. In the foreground, a person's legs are visible, resting in a blue and white striped hammock that is suspended from a thin tree trunk. The hammock is decorated with a small lantern and a heart-shaped object. To the right, a wooden deck is visible, with a white mug and a blue bottle on it. The background is filled with various green plants, including ferns and a large yellow-flowered tree. The overall atmosphere is peaceful and natural.

DOENING VAN WIM HOF

Een koude zondagochtend in het Beatrixpark in Amsterdam-Zuid. Het is hartje winter, 1976. Een zeventienjarige Wim Hof verlaat zijn kraakpand en loopt in de richting van het water, zich onbewust van het feit dat zijn leven op het punt staat radicaal te veranderen. Het is doodstil. Het Zuider Amstelkanaal, dat 's zomers bootjes met toeristen draagt, is nu bedekt met een vliedun laagje ijs. Later beschrijft Hof die dag als het eindpunt van een zoektocht. Een zoektocht die begon met zijn merkwaardige geboorte.

“Ik ben een van een identieke tweeling, maar bij onze geboorte wisten de zusters niet dat er twee kwamen. Ze brachten mijn moeder al terug naar haar kamer toen ze opeens gilte van de pijn. Ze werd als een razende naar de operatiekamer gereden”, vertelt Hof terwijl hij zijn benen strekt. Hij ligt op een sofa in een hoek van de zaal waar hij zojuist een workshop heeft gegeven voor vijftig man. “Voor de rubberen klapdeuren ben ik ter wereld gekomen, in een koude gang. Ik ben bijna gestikt. Mijn strenggelovige moeder bad: ‘God laat dit kind leven, dan zal ik zeggen dat hij missionaris wordt’.”

‘IK WIL GEEN VOLGERS. IK WIL WETENSCHAPPELIJKE BEVESTIGING. LEVE DE WETENSCHAP, HOERA, HOERÁ, HOERÁ!’

Die moeizame start is hem altijd blijven achtervolgen, denkt Hof. Alsof hij zijn bestaansrecht continu moest bevechten. “Ik heb me altijd anders gevoeld dan mijn tweelingbroer. Ik voelde me minder van de wereld. Was altijd op zoek naar iets, zonder te weten wat. Ik verdiepte me op mijn twaalfde al in boeddhisme en hindoeïsme, had toen al interesse voor allerlei esoterische disciplines.”

Aangekomen bij de oever van het Zuider Amstelkanaal, trekt de jonge Hof zijn kleren uit en glijdt voorzichtig in het water. “Ik lag er die eerste keer maar heel even in. Maar ik wist meteen: dit is het. Dit is fijn, dit is mooi, dit is diepgaand, dit is het juiste gevoel. Ik voelde me hé-le-maal goed. Het was een gevoel van vinden, van thuiskomen. Zoiets moest ik ook hebben gevoeld in die koude gang voor de operatiekamer.”

De volgende dag komt hij terug. Weer hetzelfde fijne gevoel in het ijskoude water, als in een roes. “Ik leerde in die kou heel diep te ademen, mijn lichaam vol zuurstof te pompen. Dat had ik nergens gelezen, dat doe je vanzelf.” Gaandeweg ontdekte Hof waar zijn lichaam toe in staat is. Waar volgens hem wij allemaal toe in staat zijn. “Het duurt helemaal niet zo lang hoor: die kracht en macht over je lichaam krijgen. Het zit er al in, je moet het alleen zien los te maken.” Op de duur kon hij, als hij 25 keer diep inademde, rustig vijf of zes minuten onder het ijs blijven. “Op een gegeven moment kon ik een hele winternacht buiten zitten mediteren. In mijn korte broek. Je voelt power, alleen al omdat je dat kunt. Ik ging steeds meer doen in de sneeuw. Op blote voeten kilometers over de witte vlakke lopen, *pas de problem*. 's Winters zwom ik elke dag buiten.”

Afgelopen jaar kwam uw droom uit. U kreeg de erkenning die u zocht.

“Ja. Het betekent nogal wat als een gerenommeerd Amerikaans wetenschappelijk tijdschrift meldt dat je methode werkt.”

In een uitzending van EenVandaag had u tranen in de ogen.

“Erkenning hè. Als je jarenlang bespot wordt vanwege je beweringen, is die erkenning heel fijn. Dat het autonome zenuwstelsel en het immuunsysteem te beïnvloeden zijn, beweerde ik twintig jaar geleden al. Sla er mijn boek maar op na. Met je ademhaling, je eigen aandacht, met koude kun je je lichaam heel veel sterker maken. Dat vermogen zijn we kwijtgeraakt. We zijn zoogdieren die op een gegeven moment kleren hebben aangetrokken en het contact met ons lichaam hebben verloren.”

Maar u was verbaasd toen u niet werd gevraagd voor de talkshows.

“Ik was verbijsterd over de lauwe reacties. Na de uitzending van EenVandaag bleef de aandacht uit. Terwijl dit elke persoon in de wereld betreft! Iedereen heeft een immuunsysteem. We weten nu hoe snel je invloed kunt uitoefenen op dat systeem. Tien dagen hadden de proefpersonen nodig, meer niet (zie kader op pagina 11, red.). Ik denk dat het nog moet neerdalen. Kennelijk was het songfestival voor velen toch belangrijker.”

U zit er wel mee.

“Ik herpak me. We hebben een zaak waarmee we de medische literatuur kunnen herschrijven: het autonome zenuwstelsel is niet langer autonoom. Tijd voor verdere onderbouwing. Ik zie in de praktijk mensen met reuma, MS en de ziekte van Crohn enorm opknappen van onze training, dat moet ook onderzocht worden. Meten is weten, is power.”

Pas twee decennia na zijn stap in het Zuider Amstelkanaal krijgt Hof zijn bijnaam: de Iceman. Hij is 39 jaar als hij zijn eerste wereldrecord vestigt, in Parijs: een half uur in een glazen bak gevuld met ijsklonten. Twaalf dagen later

lukt het een uur, in Hollywood. Drie maanden daarna zwemt hij vijftig meter onder het poolijs in Finland, ook een wereldrecord. Hij beklimt de Mount Everest in korte broek, loopt een halve marathon door de sneeuw in Lapland, hangt aan een vinger aan een luchtballon.

En hij verdient er een aardige zakcent mee. "Ikzelf voel me prima met bijna niks, maar je wilt ook wat betekenen voor je kinderen. Een record in het *Guinness Book of Records* leverde zes- tot achtduizend euro op."

Zijn vrouw Olaya, van oorsprong Spaanse, ontnam zich het leven toen de kinderen Hof nog klein waren. Hof bleef achter met vier kinderen in de leeftijd van vijf tot twaalf jaar. Hij verdiende destijds geld met boomklimmen op verjaardagspartijtjes en met tuinieren en post bezorgen. In de zomer was hij berggids in Spanje, de kinderen nam hij mee. "Alle touwtjes aan mekaar vastknopend, kom je een heel eind."

Hof ging niet bij de pakken neerzitten na het overlijden van zijn vrouw, had daar ook geen gelegenheid voor. "Met jonge kinderen krijg je geen tijd om de dood van je geliefde te verwerken. Je hebt vier kinderen groot te brengen. Ik deed het met alle liefde. Het was zwaar maar ook prachtig. Ik ben gek op mijn kinderen en dat droeg me. Maar binnenin was ik verlaten, eenzaam, gebroken."

Soms ging hij te ver met die wereldrecords, beseft hij achteraf. Hij nam onverantwoorde risico's of bereidde zich onvoldoende voor. "Mijn manifestatiedrang groeide. Ik was geraakt van binnen en wilde iets doen. Maar na elke recordpoging kreeg ik huilbuien. In het lege huis riep ik haar naam, en: "Waarom heb je het gedaan?" Ik kan het nu nog voelen."

Toen hij zijn omgeving wilde overtuigen van het nut van zijn ademhalingstechnieken, de meditatie en blootstelling aan koude, kwamen de hoon en de spot. Buren en kennissen ontweken hem en fluisterden in zijn nabijheid. Toegegeven, hij viel wél op als hij 's winters op sandalen de kinderen van school haalde en tussen de rokende ouders op het schoolplein meditatieoefeningen deed.

U bent nogal eens voor gek verklaard.

Hof glimlacht. "Mensen hebben wel eens de politie gebeld dat er een lijk onder het ijs lag. Ik kan heel lang onder water blijven en ik lig roerloos hè. Maar mijn ouders, broers en zussen – wij waren thuis met negen kinderen – waren niet verbaasd. Ze vonden me altijd al een vreemde snuiter."

En toch paste u zich niet aan?

"Ik had totaal geen behoefte om met de stroom mee te gaan. Ook omdat er voor mij geen alternatief was. Ik was al te veel een buitenstaander."

Dat missionaris worden, is in ieder geval niet gelukt.

"Ik ben wel degelijk bezig met een missie. Zieltjes winnen doe je 't best op deze manier. Zeker nu wat ik doe wetenschappelijk onderbouwd is. Dan heb je gelovigen én niet-gelovigen achter je staan."

HIJ VIEL WEL OP ALS HIJ IN DE WINTER OP SANDALEN DE KINDEREN VAN SCHOOL HAALDE EN OP HET SCHOOLPLEIN MEDITATIEOEFENINGEN DEED

Mensen stelden u tijdens de workshop vanmiddag vragen over gezondheid, ziekte en voeding, terwijl u daar niet voor heeft doorgeleerd.

“Nee, ik heb alleen lts. Ik ben een veldwerkexpert, heb in veertig jaar een enorme dosis ervaring opgebouwd. Ik denk dat we méér kunnen bereiken met ons eigen lichaam. In ieder mens zit een huisapotheek. Maar ik geef geen garanties, wil geen volgers. Ik wil wetenschappelijke bevestiging. Leve de wetenschap, hoera, hoera, hoera!”

De artsen Peter Pickkers en Matthijs Kox van het Radboudumc zeggen dat u te veel belooft. Denkt u dat zelf ook wel eens?

Resoluut: “Nee. Ik zie te veel positieve casussen. Mensen met zware reuma die vliegensvlug opknappen. Mensen met MS die na een dag twee keer zoveel kunnen, mensen met de ziekte van Crohn waarbij de ontsteking razendsnel afneemt. Het rechtvaardigt absoluut vervolgonderzoek. Maar waarom wordt daarmee zo lang gewacht? Dat is mijn vraag aan de wetenschap.”

Stelt u mensen met reuma en MS ook bloot aan koude?

“Ja, maar niet in die mate waarin ik koude trotseer. Koud afdouchen, je lichaam uit de comfortzone halen, dat doet je lichaam goed. Dat zou onderdeel moeten zijn van elke opvoeding.”

Hof gaapt. Vannacht lag hij wakker, vertelt hij, mijmerend over zijn nieuwe droom: een *healthcenter*, met alle faciliteiten voor zijn trainingen en workshops. Hij hoopt er ook te gaan wonen. Een vaste verblijfplaats heeft hij nu niet. De zomers brengt hij door in zijn houten Amsterdamse tuinhuis, de winters op zijn boerderij in Polen of bij zijn vriendin in Rotterdam.

HET EXPERIMENT

De methode van Iceman Wim Hof werkt, bleek in juni uit een publicatie in het wetenschappelijk tijdschrift *PNAS*. Met diepe ademhaling, meditatie en gewenning aan koude kunnen mensen hun afweer beïnvloeden. Drie jaar geleden liet Hof dat bij zichzelf zien, nu blijken zijn technieken ook overdraagbaar op anderen. In een experiment onder leiding van het Radboudumc trainde Hof een groep mannelijke studenten tien dagen achtereen, waarvan ze er vier doorbrachten in een winters Polen. Terug in het Radboudumc kregen de proefpersonen en een controlegroep van niet-getrainde mannen endotoxine geïnjecteerd, een dood bacteriebestanddeel. Normaliter reageert

het lichaam dan alsof er levende bacteriën binnendringen: met een afweerreactie en hoge koorts.

Maar de door Hof getrainde studenten vertoonden nauwelijks griepverschijnselen: ze hadden lagere koorts en maakten minder ontstekingswitten aan dan de controlegroep. Ze bleken in staat hun afweer te onderdrukken. "We hebben nu voor het eerst onomstotelijk bewezen dat een mens in staat is om zijn autonoom zenuwstelsel en zijn immuunsysteem bewust te beïnvloeden", zei een opgetogen Peter Pickkers, onderzoeksleider vanuit het Radboudumc, voor het oog van de camera.

De onlangs overleden ruimtevaarder Wubbo Ockels komt ter sprake. Ockels leed aan kanker en had zijn hoop gevestigd op de methode-Hof. Hof kijkt bedrukt. "Een week voor zijn dood belde hij me om me te feliciteren met de onderzoeksresultaten. Een heel aardige man. Ik heb nooit beweerd dat ik hem kon genezen, alleen dat ik hem sterker kon maken. Hij kwam in de tiende van de twaalf maanden die 'm restten. Hij was te ver heen, dat zei zijn dochter ook."

Ockels was zes dagen bij Hof in Polen. "In één dag kon-ie, van een half uur lopen, weer rennen, klimmen, in ijswater verblijven. Technologieën staan machteloos tegen die kanker, maar binnen een week was hij beresterk geworden. Dat hebben ze in het ziekenhuis niet opgepakt. Ze spoten 'm plat en legden het immuunsysteem weer lam."

Hofs oudste dochter reikt hem een kop koffie aan. Volg een workshop bij Hof en je komt ook zijn kroost tegen. Zoon Enahm die op de achtergrond organiseert, zoon Michael die ter plekke hand en spandiensten verricht of zijn jongste dochter die het bedrijfsplan schreef. "Zijn idealen zijn toch geweldig!", zei Enahm de vorige dag over de telefoon.

Hof wijst naar het midden van de zaal vol paarse maten. "Zag je die jongen net, die me na afloop aansprak? Zijn broer heeft last van schizofrenie, van angsten. Mijn vrouw was ook schizofreen. Ze kuste de kinderen en sprong van de achtste verdieping naar beneden. Dat doe je niet zomaar. Ik wil mensen hun geesteskracht teruggeven. Laten zien dat we een veel grotere macht kunnen uitoefenen over ons lichaam dan we denken. Destijds wist ik nog niet hoe je zoiets vanuit je eigen lichaam kunt bevechten. Nu wel." *

LEESTIP 'LEES HET BOEK IN JEZELF'

In tegenstelling tot de andere interviewkandidaten in deze Vox tippt Wim Hof geen boek: "Tijdens mijn lezingen vertel ik vaak het verhaal over de wijzen die de ziel van de mensen willen verstoppen. Want, zeggen ze, de mensheid maakt zo'n rotzooi van de ziel. Ze opperen allerlei plekken op aarde en in het heelal, tot er één zegt: 'Ik weet waar je de ziel moet verstoppen: in de mens zelf, want daar kijkt-ie niet.' Dat boek, dat zijn wij zelf. Daarom adviseer ik ook: ga naar binnen en lees."

COLUMN

PH-neutraal

PH-neutraal is **docent en onderzoeker** aan de Radboud Universiteit.

Redboot

Ik moet er eigenlijk altijd wel om lachen, ware het niet dat het klauwen met geld kost die ten eerste beter besteed hadden kunnen worden aan onderzoek of onderwijs (mijn afdeling kan nog wel wat geld gebruiken) en ten tweede helemaal niets opleveren. Maar: we krijgen weer een nieuwe naam. Geen Radboud Universiteit Nijmegen meer, maar Radboud Universiteit. Zonder Nijmegen dus. Chapeau voor degene die op deze vondst gekomen is. Dat moet een langzaam en doorwrocht creatief proces zijn geweest!

De 'nieuwe' naam zou ook beter zijn voor de internationalisering, want de meeste internationale universiteiten hebben een naam die bestaat uit twee woorden, zonder extra plaatsaanduiding. En die internationalisering, die is top! Iedereen moet publiceren in internationale tijdschriften, hoe parochiaal het onderzoek ook is – en hoe gering de kansen voor het binnenkomen bij die *peer reviewed journals* daarmee dan ook zijn. En onderwijs, dat moet zo veel mogelijk in het Engels, vinden niet alleen de universiteitsbestuurders, maar ook de voormalige anarchisten van Akkuraatd. Hoever is die club wel niet afgedwaald van haar activistische roots? In mijn tijd bezetten we – ja, lieve mensen, pH-neutraal was ook lid van die club – nog wel eens het Bestuursgebouw of braken een straatje open in protest tegen de invloed van het grootkapitaal op het onderwijs. Nu pleit Akkuraatd voor meer colleges in de lingua franca van de markt. Het kan verkeren. Meer Engels dus. Dat kan nog lachen worden, gezien de beheersing van die taal door de gemiddelde docent. Ik kan me nog de viering van 'onze' Nobelprijs herinneren, een paar jaar terug, waar ik me eerder bij een live performance van 'Allo 'Allo waande dan bij een academische plechtigheid. Pijnlijk. En het is ook weer niet zo dat er in de tussentijd moeite is gedaan om het gemiddelde taalniveau naar een hoger plan te tillen. Het visitekaartje van de Redboot University maakt dat al duidelijk: het inlogscherf van de computers. U weet wel, dat scherm met die waarschuwingen om de pc niet te gebruiken voor illegale doeleinden, omdat u daar persoonlijk aansprakelijk voor wordt gesteld. Vertaald met: *personaly*. Met één l. Ai rest mai kees.

'VROEGER DACHT IK NOOIT AAN DE DOOD'

Sawsan Maher werd gefolterd in een Syrische gevangenis. Haar familie is grotendeels dood of vermist. In Nijmegen is ze vastbesloten haar studie filosofie af te ronden.

Tekst: Annemarie Haverkamp / Foto's: Andreas Terlaak

De universiteit is kapot gebombardeerd, haar ouderlijk huis weggevaagd. Sawsan Maher (30), student filosofie in Syrië en nu in Nijmegen, heeft weinig om naar terug te keren. En toch wil ze naar huis. Op een dag, als het kan. “Ik wil kinderen les geven. In mijn land groeit een generatie op die nu al bijna vier jaar niet naar school gaat. Hoogopgeleide mensen zijn hard nodig voor de toekomst.”

Tegen beter weten in hoopt ze in haar thuisland haar moeder terug te zien. En haar zus. “Ik heb al twee jaar geen contact met ze. Ze zijn vermist.” Waarschijnlijk zaten ze in de kelder onder hun huis in Aleppo toen daar een bom op viel. Maar zeker weten doet Maher dat niet. Ook haar vader was sinds het bombardement zoek. Hij is dood, weet Maher inmiddels. Overleden in een ziekenhuis in Turkije. “Ik weet niet wat er met hem was en hoe hij daar gekomen is, ik heb alleen gehoord dat hij er in zijn eentje aankwam.” Het signalement van haar vader was opgenomen in een bestand van duizenden vermisten. Via een ondergronds netwerk kreeg ze bericht: dit zou hem kunnen zijn. “Ik kon hem niet identificeren op de foto die ik kreeg. Hij was mager, er hingen allerlei ziekenhuis-slangen om zijn gezicht.” Maar lengte, leeftijd, huidskleur, ogen en andere details klopten. Plus: haar vader was deels verlamd als gevolg van een eerdere beroerte. De man in het Turkse ziekenhuis, met dezelfde verlamming, moest hem zijn. “Ik heb geprobeerd een ticket te boeken, maar kreeg geen visum omdat ik in Nederland midden in mijn asielprocedure zat.”

Haar broer en zus zijn gevlucht naar Turkije, maar verder zijn er weinig familieleden over. Een oom kon Maher wel identificeren aan de hand van een foto. “Ik bekeek beelden van na het bombardement op ons huis. Bestudeerde de arm van een lijk. Daarop zag ik de kleine tatoeage die mijn oom had.” De oma van Maher werd doodgeschoten in een dorp verderop. Oma verborg de kinderen van de burens in haar huis, toen het leger het dorp binnenviel. Ze woonde in een oud huis, met veel schuilplekken. “Mijn oma wilde niet zeggen waar de kinderen waren.”

Toen Sawsan Maher haar land in 2010 verliet om in Nijmegen te gaan studeren, was alles in Syrië nog koek en ei. Althans, voor zover je het leven in een dictatuur koek en ei kunt noemen, maar daar komen we later op. In Aleppo stonden de gebouwen nog overeind, burgers stierven niet bij bosjes door vatbommen of chemische wapens en een toekomst van overvolle vluchtelingenkampen net over de grens kon niemand zich voorstellen. Maher groeide op bij haar ouders, waar ze met haar twee zussen

een kamer deelde. Haar broer sliep alleen, die kon niet tegen het onophoudelijke geklets van de meiden 's nachts. "We hadden een fijn appartement in een gebouw van twee verdiepingen met een tuintje." Later verhuisde ze naar Damascus in verband met haar studie. Met driehonderd andere studenten woonde ze in een "big communist building". Het was er een bende, herinnert ze zich. Grote, gedeelde keukens als op Hoogevelde. Elke verdieping had een eigen manager, die alles controleerde. Jongens, drank en sigaretten waren streng verboden. Je moest uitkijken waar je het met elkaar over had, want gesprekken konden worden afgeluisterd.

Tijdens een uitstapje naar het Netherlands Institute for Academic Studies in Damascus ontmoette ze Radboudfilosoof Evert van der Zweerden, die haar wees op een onderwijsprogramma in Nederland. "Ik was nieuwsgierig naar de wereld", vertelt ze op de zestiende verdieping van het Erasmusgebouw, met uitzicht op de vredige campus van Nijmegen. "Ik wilde iets doen met mijn leven. Toen ben ik gegaan." Haar ouders moedigden haar niet aan, maar hielden haar ook niet tegen. Ze kenden hun dochter, die was niet van plan zich te conformeren aan wat wenselijk werd geacht in Syrië.

Een val

In het voorjaar van 2011 bereikten Sawsan Maher de eerste berichten over de opstand aan het thuisfront. Een handvol tieners spoot graffititeksten als 'het volk wil de val van het regime' op muren. Die zin hadden ze via de media gezien in Egypte en Tunesië, waar de Arabische lente was begonnen. De reactie van het regime was keihard: de kinderen werden opgepakt en gemarteld. Daarop trokken burgers in protest de straat op. Dat was *not done* in Syrië. "Ik wist meteen dat de revolutie moeilijk zou worden in Syrië", vertelt Maher. "Het regime van Assad is bruut, deze dictator laat zich niet wegsturen. Bij ons zou het anders aflopen dan in andere Arabische landen."

De studente baalde dat ze op het moment van die eerste opstanden niet in Syrië was. Op afstand kon ze de energie voelen die daar loskwam. Voor het eerst werd openlijk gepraat over de vele misstanden in haar land. "Toen ik vertrok waren we een dode maatschappij. Iedereen zweeg en leefde zijn leven terwijl de corruptie welig tierde. Maar opeens was de revolutie het gesprek van de dag."

Maher wilde meedoen. Syrische studenten in Europa verenigden zich – live en via sociale media – om te kijken hoe ze konden bijdragen aan de hervormingen en, uiteindelijk, democratie. "Maar toen begonnen de aanvallen van het leger op de eigen bevolking. Ik studeerde in Nederland via een beurs die ik van de Syrische overheid kreeg.

'IK KAN NIET ONGEDAAN MAKEN WAT MIJN BELAGERS MET MIJN PERSOONLIJKHEID HEBBEN GEDAAN'

Door de ambassade in Brussel werd ik opgeroepen om deel te nemen aan pro-Assad demonstraties. We moesten T-shirts aan met het hoofd van de dictator erop, geplaatst in een rood hart. Natuurlijk ben ik nooit gegaan. Toen werd mijn beurs stopgezet."

Om brood op de plank te krijgen, werd Maher vertaalter. Intussen zamelde ze, samen met anderen, geld in om de opstandelingen in Syrië te helpen. Zo werd ze activist. De stap die ze vervolgens zette, vergeeft ze zichzelf nooit. "We werden door het regime uitgenodigd een conferentie bij te wonen over de revolutie. Er werd gezegd dat ze naar ons wilden luisteren. Ik ben gegaan. *How could I be so stupid!* Het bleek een val. Via Turkije reisden we naar Syrië. Net over de grens zijn we opgepakt."

Maher kreeg een zak over haar hoofd en werd naar een onbekende plek gebracht. "Ik kwam er al snel achter dat ik in een officieuze gevangenis zat, niet in een staatsgevangenis. Niemand weet waar je bent. Ik werd beschuldigd van landverraad, kreeg geen eten en lag in een donkere kamer."

Over de folteringen en "wat ik daar allemaal gezien heb" wil ze niet praten. In de koffiehoeke op de zestiende van het Erasmus is het doodstil. Maher schudt haar hoofd. Een 'horrorfilm' noemt ze de tijd in de gevangenis. Het is deze periode die haar getraumatiseerd heeft. Nog steeds is ze in Nijmegen onder behandeling van een psycholoog – Maher vindt het moeilijk mensen te vertrouwen. "Ik kan niet ongedaan maken wat mijn belagers met mijn persoonlijkheid hebben gedaan."

Na 25 dagen in de donkere kamer, hoorde Maher veel geschreeuw en geschiet. De gevangenis werd aangevallen door het Vrije Syrische Leger. De deur van het hok waarin ze verbleef, ging open. Een strijder voelde aan haar of ze

nog leefde – ze kon niet bewegen. “Er zijn er nog meer”, zei Maher tegen hem. De soldaten namen alle gevangenen mee. De lijken lieten ze achter. “Ik had geen schoenen, geen energie. Maar ik moest lopen. Anderen waren er erger aan toe. ‘Kruip desnoods’, riepen de strijders tegen ons. ‘Beweeg! We moeten opschieten.’” Dwars door de velden vluchtten ze richting Turkije.

Op haar laatste krachten reisde Maher naar vrienden in een land dat ze om veiligheidsredenen niet bij naam wil noemen. Daar stortte ze in, haar uitgemergelde lijf kon niet meer. “Ik was in shock. Ik heb drie weken in bed gelegen.” Uiteindelijk was ze voldoende aangesterkt om terug naar Nederland te gaan. Studeren lukte niet vanwege de ‘emotionele schade’ die ze had opgelopen. Maher ging eind 2012 werken voor de National Coalition, de georganiseerde Syrische oppositie. Een jaar later vroeg ze asiel aan in Nederland. De procedure vond ze ‘verschrikkelijk’ en duurde een eeuwigheid, maar ze heeft nu tenminste een verblijfsvergunning voor vijf jaar.

Bloeden

Dertig jaar is Sawsan Maher inmiddels. “Ik ben een trage student”, zegt ze met een verontschuldigende blik. Was er geen oorlog gekomen, dan was ze nu bijna klaar geweest met filosofie in Nederland. Haar opleiding aan de Radboud Universiteit duurt vier jaar en ze is vast van plan die af te maken. Want vrouwen kunnen méér dan kinderen krijgen, vindt ze, en haar keuze voor filosofie is “my first step to change the world”. De studie is onvergelijkbaar met de Syrische variant. “Toen ik hier aankwam, viel ik van de ene verbazing in de andere. Vrije toegang tot internet! Ik mocht zelf boeken uitzoeken!” In Damascus werkt het zo: wil je een boek lenen in de UB, dan vraag je dat aan en mag je daar onder toezicht in lezen. Let wel, het betreft een Arabische (lees: gecensureerde) versie. Slechts een beperkt aantal (lees: geselecteerde) filosofische werken is beschikbaar. Filosofie mag dan draaien om vragen stellen, in de collegezaal in Syrië worden al te kritische vragen niet gewaardeerd. “Dan word je in de gaten gehouden door de docent. Misschien heb je wel stiekem op een internetcomputer gewerkt waarvan de beveiligingscode was gehackt.”

Studeren in een dictatuur betekent veelal weggijken, vertelt Maher. Je weet dat je problemen krijgt als je hardop vragen stelt. Dat geldt voor zo veel dingen in haar land. “De meeste mensen negeren wat ze om zich heen zien. Wordt er iemand afgeranseld op straat, dan doe je alsof je het niet ziet. Vergelijk het met Noord-Korea. We kijken naar staatstelevisie die ons vertelt dat we het beste land ter wereld zijn. Op school dragen we allemaal dezelfde uniformen en herhalen we elke dag dezelfde riedeltjes. ‘We support the leader, blablabla.’ Mijn zussen waren er

LEESTIP

GESCHIEDENIS VAN DE WAANZIN MICHEL FOUCAULT

“Ik las een hoofdstuk op internet toen ik nog in Syrië was. Het gaat over de Middeleeuwen. Zieken en gekken werden door de maatschappij buitengesloten en op een ‘gekkenboot’ gezet. Het schokte me, omdat in Syrië vandaag de dag nog steeds mensen in de gevangenis gestopt worden omdat ze anders zijn, kritische vragen stellen of dromen hebben.”

heel goed in, dat weggijken. Ik niet, ik heb het altijd vreemd gevonden. Mijn ouders vertelden me dat ik wel gelijk had, maar dat ze beter konden zeggen dat ik het niet bij het rechte eind had. Voor mijn eigen veiligheid. In Syrië is het bovendien zo dat jij niet alléén gepakt wordt als het regime erachter komt dat je je kont tegen de krib gooit, maar dat je hele familie dan moet bloeden.”

Veel van Mahers vrienden zijn inmiddels gevlucht naar het buitenland. Anderen hebben de wapens opgepakt en vechten tegen Assad. Of vóór, die zijn er ook. “Dan krijg je geld en onderdak.” Medicijnenstudenten werken veelal in geïmproviseerde ziekenhuizen. Veel artsen zijn vermoord, de jongeren proberen zo goed en zo kwaad als het gaat de gewonden te behandelen. “Elke tafel kan dienst doen als operatietafel.”

Eenzaam

In Nijmegen heeft Maher een appartementje voor zichzelf. De muren zijn smetteloos wit, in de vensterbank staan potjes waarin ze kruiden kweekt. Vrienden maken vindt ze lastig. Haar achtergrond is zo anders dan die van de meeste studenten. “Ja, ik ben eenzaam”, zegt ze zacht. “Ik denk dat iedereen dat zou zijn in mijn situatie. *It's a burden to be alive if you're supposed to be dead.*” Ze denkt er wel eens aan, dat het misschien gemakkelijker was geweest als de strijders van het Vrije Syrische Leger haar niet hadden gered uit de gevangenis. Nu moet ze doorleven met een verminkte ziel. “Vroeger was ik een optimistisch mens”, vertelt ze. “Altijd vrolijk, veel vrienden. Nooit dacht ik aan de dood.” Haar leven is ingewikkeld, zoals dat van miljoenen andere Syriërs. Foto's van haar familie heeft ze niet opgehangen in haar huis. Te confronterend. Het verdriet maakt haar gek. Soms verdrinkt ze erin.

Deze zomer reist ze naar Turkije – nu ze asielstatus heeft, mag het weer. In de overvolle vluchtelingenkampen zoekt ze Syrische kinderen op, zoals ze dat voor de National Coalition al heel vaak heeft gedaan. Ze geeft les, deelt boeken uit, organiseert theatervoorstellingen. “Als je de kinderen in de kampen vraagt een huis te tekenen, tekenen ze een tent of een boom. Of ze verzinnen maar wat.” Maher voelt zich nuttig in de kampen. Maar ook: prettig. Daar is ze onder gelijken. “We delen dezelfde pijnlijke verhalen en ervaringen. Het maakt me een beetje lichter daar te zijn.”

In Nijmegen probeert ze waar het kan aandacht te vragen voor de uitzichtloze situatie in haar land. Soms organiseert ze een filmavond of een lezing. Opdat studenten weten welke gruwelijkheden er gaande zijn in Syrië. “Toen ik vier jaar geleden naar Nijmegen kwam, wist niemand waar Syrië lag. Nu kent iedereen de naam van onze dictator.” *

'TOEN IK
VIER JAAR
GELEDEN NAAR
NIJMEGEN
KWAM, WIST
NIEMAND
WAAR
SYRIË
LAG. NU KENT
IEDEREEN
DE NAAM
VAN ONZE
DICTATOR'

DE MEISJES VAN DE BIZONBAAI

ZIJN SLANK IN HUN WOORDEN MAAR VOL IN HUN LIPPEN
ZE DRAGEN DE ZOMER ALS EEN TE WIJDEBREIDE JAS, OP DE GROEI.
STAAAN ALS FLAMINGO'S IN HET WATER: OP HOGE BENEN PRONKEND,
ROZIG VAN DE WIJN.

ZE WETEN ALS GEEN ANDER DE OGEN VAN BEZOEKERS NAAR ZICH TOE TE TREKKEN
GAPEN VERVEELD, REKKEN, STREKKEN
LATEN HET WATER VIT HUN HAREN LEKKEN;
DOEN ALSOF ALLEEN ZIJ HIER AANWEZIG ZIJN.

NEE, VOYEURISME IS HEN NIET VREEMD. ZE ZIJN GAAAG HET ONJET SEXUEL
PRALEND MET DE OGEN, LONKEND MET HUN VEL. ZIJN NAAKT ZONDER DE BLIKKEN
DIE HEN BETASTEN, TREKKEN DE OGEN ALS EEN RITS DICT VAN BOVEN NAAR BENEDEN
ALSOF HET WINTER IS, HARTJE DECEMBER; ALSOF ZE ZICH IMMER VERGETEN AAN TE KLEDEN.

COLLEGE

IRENE SCHOENMAEKER IS DIT JAAR CAMPUSDICHTER.
IEDERE MAAND SCHRIJFT ZE EEN GEDICHT VOOR VOX.
MENAH ILLUSTRERT HAAR WOORDEN.

OVER ALLES EEN MENING (.NLD)

Hongarije, bier, politiek en vooral internet. Huub Bellemakers heeft over alles een mening. Hij studeerde in 2007 na tien jaar af in Nijmegen, is woordvoerder voor GroenLinks in Amsterdam, behoort tot de invloedrijkste Twitteraars van het land en kreeg als lijstduwer van GroenLinks voor de Europese verkiezingen pas nog 1.637 stemmen. Zijn strategie: zichzelf blijven.

Tekst: Alex van der Hulst / Foto: Andreas Terlaak

“Geef mij een kwartje en ik ga los”, zegt Huub Bellemakers op het terras van zijn stamkroeg Samson. “Door mijn vele interesses vind ik oprecht dat ik over heel veel zaken meer dan een *educated guess* kan doen. Ik ben geen expert, maar ik heb wel een gefundeerde mening.”

Huub Bellemakers is niet iemand die brieven schrijft naar de krant, of lijvige opiniestukken publiceert. Sinds de opkomst van het internet in zijn studententijd, die overigens van 1997 tot 2007 duurde, geeft hij zijn mening online. Hij begon in 2004 met reacties op het eerste Nijmeegse studentenblog Berry en Berrie, daarna werd hij een vaste *reaguurder* op GeenStijl, begon hij zijn eigen blog overallesenmening.nl en omarmde hij al vroeg Twitter (op dit moment heeft hij meer dan 6.000 volgers en schreef hij 110.000 tweets). Samen met onder anderen Bert Brussen (ex-GeenStijl) begon hij De Jaap, wat nu ThePostOnline is. Zijn activiteiten online bezorgden hem een baan bij GroenLinks waarvoor hij nu woordvoerder van de gemeenteraadsfractie in Amsterdam is. Pas nog behaalde hij als lijstduwer van GroenLinks bij de Europese verkiezingen 1.637 stemmen. Hij overweegt zich bij volgende verkiezingen opnieuw verkiesbaar te stellen en dan voor een hogere plek te gaan.

Tijdens de introductie van 1997 wordt Huub Bellemakers door verslaggevers van *KUnieuws* (de voorloper van *Vox*) uit de menigte geplukt en een week gevolgd voor een artikel over de intro. ‘Huub is een markante verschijning,’ staat er in het artikel, ‘grote blonde lokken rondom een zelfverzekerd gezicht. Een T-shirt met opdruk *‘All the arms we need’* domineert zijn outfit.’ De blonde lokken zijn zeventien jaar later wat naar achter verschoven, het gezicht is iets voller en getooid met een baard, het shirt is vervuild voor een zwart overhemd dat op het terras af en toe bij de buik open waait. Huub Bellemakers zegt dat hij voor die introductie nooit in Nijmegen was geweest. Het voorafgaande jaar had hij tijdens een uitwisseling in Hongarije op basis van folders besloten geschiedenis in

Nijmegen te studeren. “Je kon geschiedenis maar op een paar plekken studeren. Ik kwam uit Tilburg en wilde daar weg, ik had niet de behoefte om naar Amsterdam te gaan.” Grappend zegt hij dat hij, ondanks werk in Amsterdam, nooit uit Nijmegen is vertrokken omdat het hem wel bevalt in een “extreemlinks, groen bolwerk.”

In het *KUnieuws*-artikel uit 1997 staat: “Hij weet al dat hij iets in de medezeggenschap wil doen, en zich hier wil aansluiten bij GroenLinks, als mogelijke eerste stap van een politieke loopbaan.” Toen al was er geen twijfel over zijn politieke voorkeur, Bellemakers heeft dan ook geen verleden bij andere linkse partijen. “Het maoïstisch dogmatische van de SP en het altijd maar inschikken van de PvdA heeft me nooit aangetrokken. GroenLinks is van oudsher een vrijzinnige club, met anarchistische invloeden. Daar voel ik me bij thuis”, zegt hij nu.

De Joop en De Jaap

De opleiding geschiedenis bestond eind jaren negentig voornamelijk uit werkgroepen. “En daar discussieerden we altijd”, vertelt Bellemakers. “Soms was het discussiëren om het discussiëren. In mijn studentenhuis was het niet anders. We hadden de krant en aan de eettafel discussieerden we over het nieuws.” Later kwam het internet waar Bellemakers mensen met een andere mening zocht om mee te in debat te gaan. “Ik hoef niet bevestigd te worden in mijn eigen gelijk, ik hoor graag tegengestelde meningen. Op een gegeven moment kwam de site De Joop waarop alleen maar linkse mensen konden discussiëren. Dat vond ik stom. Toen zijn we met een groepje De Jaap begonnen.”

Waar Bert Brussen destijds nogal eens de confrontatie zocht op internet, wordt het bij Bellemakers nooit persoonlijk. “Ik ben wel voor kast-PVV’er uitgemaakt vanwege mijn deelname aan De Jaap. Ik zou een latente PVV’er zijn, maar verder ben ik bijna nooit aangevallen. Ik draag dan ook geen verantwoordelijkheid. Het staat niet in verhouding tot de ellende die Kamerleden of redacteurs van GeenStijl over zich heen krijgen op Twitter. Ik snap dat niet. Ik ben het ook niet eens met Diederik Samsom, maar die man bedoelt het goed, werkt zich uit de naad en is geen satan. En als er dan eens een lijf campagnefilmpje van mij online verschijnt, vind ik dat ook prima. Je moet jezelf niet al te serieus nemen. Eerlijk gezegd zijn linkse mensen niet altijd even goed in relativeren. Hans Spekman wekt de indruk dat hij enorm in zijn eigen gelijk gelooft. Je ziet dat het bij VVD’ers anders is, die lachen dingen makkelijker weg.” Als hij politici advies geeft over het gebruik van sociale media, is dat wat hij benadrukt: Twitter is niet de hele wereld, neem jezelf niet te serieus en blijf dicht bij jezelf. “Sommige mensen relativeren wat minder, het is geen verplichting, dat moet bij je karakter passen. Het is goed dat sommige mensen wat dogmatischer zijn dan ik. De onderwerpen waar ik mijn mening over geef, vind ik echt interessant. Of het nu om wielren-

'IK SNAP DE WEER-
STAND NIET OM
JE ONLINE TE LATEN
HOREN. WAT IS
NU HET ERGSTE DAT
ER KAN GEBEUREN,
DAT IEMAND JE
STOM VINDT?'

nen, Hongarije, politiek of scheidsrechters gaat.” Onlangs werd hij door Radio 1 uitgenodigd om een reactie te geven op de verkiezingen in Hongarije. Hij kreeg daarna meteen bericht van een oud-huisgenoot die zei dat ze in de jaren negentig al samen hadden besloten dat Huub dit moest gaan doen: op de radio zijn mening geven.

Het is vaak een mening over zijn hobby's. Op momenten dat Bellemakers niet achter zijn computer zit, bezoekt hij metalconcerten, kijkt hij wielervedstrijden en voetbalt hij. “En als het kan ga ik in het bos lopen. Voor een gefnuikte bioloog is dat toch het mooiste wat er is.”

Er zit geen mediastrategie achter de uitlatingen die Bellemakers online doet, maar hij denkt wel na over wat hij publiceert. Hij laat niet altijd het achterste van zijn tong zien. “Tijdens de coalitieonderhandelingen in Amsterdam ga ik over dat onderwerp niets zeggen. Ik ben het heus niet tot op detailniveau met alle standpunten van GroenLinks eens, maar voor de verkiezingen onderschrijf ik het verkiezingsprogramma en daar ga ik niet over klagen. Ik communiceer op mijn eigen manier, ik ben niet iemand die de hele tijd klakkeloos persberichten online gooit. Ik heb een mening over het leenstelsel, maar het is nuttiger als ik die eerst bij GroenLinks intern neerleg. Ik ben diplomatieker dan vroeger. En ik houd het vooral bij mijn eigen interesses. Er is ook een feministische stroming binnen GroenLinks, dat is niet echt een onderwerp waar ik over ga twitteren, daar heb ik minder over te melden.”

Dingen doen

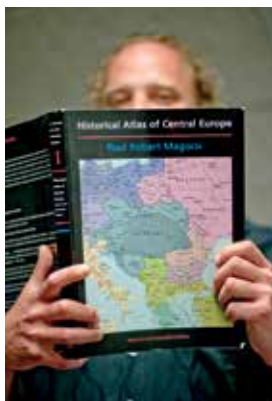
Huub Bellemakers groeide op in een links nest. Zijn vader was een linkse theoloog, zijn moeder een feministe “die wel altijd de was deed, maar tegen Moederdag was”. Van kinds af aan werd hij meegesleept naar demonstraties tegen kernwapens “die dus niks hielpen”. Zijn broer en zus zijn minder politiek actief, maar wel maatschappelijk betrokken bij de voetbalclub of de kerk. Bellemakers: “Ik kreeg ooit ruzie met een VVD'er op de voetbalclub. Hij zei: ik betaal contributie dus het moet geregeld zijn. Maar zo werkt het dus niet. De contributie is voor de huur van de accommodatie, de rest moeten we samen doen. Je moet ook een keer het oud papier gaan ophalen, iemand moet een wedstrijd fluiten. Maatschappelijke betrokkenheid kan zijn dat je collega's overhaalt om het kerstpakket naar een goed doel te sturen. Die betrokkenheid komt in vele vormen. Je moet er ook maar tijd voor hebben in je leven. Je kunt ook betrokken zijn door heel veel debatten bij te wonen, al kun je daar ook in doorslaan. In Amsterdam zijn er mensen die iedere avond aan het debatteren zijn in Pakhuis de Zwijger over doe-democratie, je kunt ook gewoon dingen doen.”

Hij is een idealist. In de aanloop naar de Europese verkiezingen kwam er een filmpje online waarin hij gratis bier “een stip op de horizon waar we allen naar moeten streven” noemt. Het filmpje wordt op de site van *HP/De*

LEESTIP

**PAUL ROBERT
MAGOCSI**
HISTORICAL ATLAS
OF EAST CENTRAL
EUROPE

“Dit is zo'n gaaf boek. Al die kaarten. Van de gigantische aantallen joden in Oost-Europa van voor de Tweede Wereldoorlog (waar wij nauwelijks weet van hebben) tot de verspreiding van Slavische stammen rond 600. Het laat vooral zien hoe dynamisch Europa is. Elke claim die een bevolkingsgroep op een gebied of een stad heeft, is te weerleggen. Iedere keer dat wordt gezegd 'dit is van ons', is zowel waar als niet waar. Dat snappen, dat zien, is volgens mij onontbeerlijk om onze geschiedenis en het heden te begrijpen.”

Tijd gezet waar de webredacteur zich vrolijk maakt om ‘een enigszins aangeschoten Bellemakers’. Nu zegt Bellemakers over het filmpje: “Dat is hier buiten bij café Samson gemaakt. Als ik mezelf had kunnen adviseren, had ik het mij afgeraden. Het is als grapje opgenomen door wat Nijmeegse GroenLinksers die het ook met de beste bedoelingen online hebben gezet. We hebben er te weinig over nagedacht. Ik was doodmoe, aangeschoten en kom behoorlijk dronken over. Daarna kwam het op *HP/De Tijd*. Ik blijf desondanks geloven in die boodschap. Niet dat gratis bier, maar het streven naar een ideaal. We willen toch een ideale maatschappij. En ook al gaat die er nooit komen, we mogen dat streven niet uit het oog verliezen. Politici vergeten soms dat ze geen ambtenaren zijn. Dan zijn ze alleen nog maar met moties bezig en denken ze niet meer aan hun oude idealen.”

Hij weet nog niet zeker of hij het werk achter de schermen wil verruilen voor een bestaan als politicus. Hij heeft het tot nu toe bij lijstduwen gehouden omdat hij net was begonnen als woordvoerder in Amsterdam en al zijn energie daarin wilde stoppen. “Ik twijfel ook of ik tot mijn recht kom als politicus, aan de andere kant heb je dan wel een groter podium. En je kunt dingen veranderen, dat duurt misschien lang, maar het kan wel. Kijk naar wat Jan van der Meer als wethouder heeft gedaan met zijn klimaatdoelstellingen. Hij heeft van Nijmegen een andere stad gemaakt, een betere stad. Ik had als lijstduwer de functie om mensen te trekken die twijfelden of ze op GroenLinks wilden stemmen, maar mij wel via de sociale media kennen en me wilden steunen. Ik had op een paar honderd stemmen gerekend. Die meer dan 1.600 stemmen bij de Europese Verkiezingen zijn het bewijs dat het heeft gewerkt, ik haalde meer stemmen dan onze partijvoorzitter of Paul Cliteur en A.F.Th. van der Heijden die lijstduwers waren van de Partij voor de Dieren.”

Bellemakers behoort niet tot de mopperaars die vinden dat de huidige generatie studenten minder maatschappelijk betrokken is en wat vaker de barricaden op zou moeten. “Dat is een raar soort cultuurpessimisme. Die studentenprotesten zijn ook zwaar overschat. Het ging altijd maar om een klein groepje studenten, zeker wanneer je kijkt naar die Maagdenhuisgeneratie. Veel van die studentenleiders zijn later actief gebleven en daardoor lijkt het alsof ze met velen waren. De studenten van nu zijn volgens mij net zo betrokken.” Huub Bellemakers verbaast zich wel over de kansen die studenten laten liggen om zich online te laten zien. “Het is tegenwoordig zo makkelijk om je te tonen, daar valt nog veel winst te behalen. Ik ben zelf ook door het bloggen terechtgekomen bij GroenLinks. Eerst in de functie van webredacteur, later in de online campagne en toen als woordvoerder in Amsterdam. Ik snap de weerstand niet om je online te laten horen. Wat is nu het ergste dat er kan gebeuren, dat iemand je stom vindt? Ik ben nooit bang geweest om mijn nek uit te steken.” ★

PUNT!

NIEUWS

Interdisciplinair bachelor-honoursprogramma

Naar aanleiding van een kritische notitie van de USR heeft het college van bestuur besloten het interdisciplinaire bachelor-honoursprogramma te laten onderzoeken door het ITS. Deelnemers uit de afgelopen vijf cohorten zijn bevraagd, met wisselend positieve en negatieve respons. De mogelijkheden tot zelfontplooiing en vrijblijvendheid worden gewaardeerd, maar uitdaging is in de cursussen soms ver te zoeken. Ook ervaart slechts 20 procent van de respondenten het selectiegesprek als een selectiegesprek en is 43 procent van mening dat er studenten zijn die onterecht hun bul ontvangen. De medezeggenschap hoopt dat de Radboud Honours Academy na dit onderzoek bereid is maatregelen te nemen, zodat ook het interdisciplinaire bachelor-honoursprogramma de titel 'excellent' verdient.

Jaarverslag

Op maandag 2 juni kwamen de OR en USR bij elkaar in studiecentrum Soeterbeeck. Niet alleen voor de gewoontelijke commissievergaderingen, maar ook voor de bespreking van het Jaarverslag 2013 van de Radboud Universiteit. In dit jaarverslag staat hoe onze universiteit het in 2013 gedaan heeft op onder andere het gebied van onderwijs, onderzoek, studenten en personeel. Zo heeft onderzoek weer enkele prijzen gewonnen, waren we over 2013 voor de derde keer op rij de beste brede universiteit en blijken studenten erg tevreden over de RU. De USR en OR gebruiken dit juichstuk om toch enkele vragen bij de algemene gang van zaken te stellen aan het college. We moeten immers wel kritisch blijven!

Voortgangsnotitie Kwaliteit, Binding en Duidelijkheid

In de juni-cyclus behandelt de GV de voortgangsnotitie Kwaliteit, Binding en Duidelijkheid. Dit is een evaluatie van de notitie uit maart 2013. In deze notitie staan maatregelen die het studiesucces moeten bevorderen. Deze maatregelen werden gepresenteerd als mogelijkheden waaruit faculteiten konden kiezen. In de voortgangsnotitie staat hoe ver faculteiten zijn met het implementeren van de notitie. Het stuk is al snel na de invoering geschreven, waardoor de effecten van de implementatie nog niet goed beoordeeld kunnen worden. De GV vraagt daarom of de rapportage volgend jaar opnieuw kan worden uitgevoerd in de hoop hier dan meer over te kunnen zeggen. Het enige punt waar echt twijfels over zijn, is de verplichte aanwezigheid. Hier is veel weerstand tegen waardoor de GV zich afvraagt of deze maatregel teruggedraaid zou moeten worden.

INTERVIEW

Iedere maand worden twee leden vanuit de Gezamenlijke Vergadering geïnterviewd. Wie zijn ze en wat doen ze? Deze maand: Wilma Philipse en Evy van der Aa.

Wilma Philipse zit in de Ondernemingsraad namens AbVaKabo

Wat is je functie op de universiteit?

"Ik ben studieadviseur scheikunde."

Wie is je grote voorbeeld?

"Een groot voorbeeld heb ik niet, maar er zijn veel mensen die ik bewonder. Bijvoorbeeld mijn beide grootmoeders, die overigens beiden al lang dood zijn. De ene had acht kinderen, de andere vijftien; ze deden het huishouden, waren boerin, melkten de koeien, hadden een grote moestuin en een bloementuin en ze werkten mee op het land. Mijn ene oma verloor haar man in de oorlog en bleef achter met een heleboel kleine kinderen. Beide oma's hadden een zwaar leven, maar ze klaagden niet. Ze deden gewoon wat ze moesten doen en waren gelukkig met alles wat ze hadden."

Wat is je speerpunt binnen de OR/USR?

"Mijn interesse is heel breed en juist dat maakt het OR-werk erg leuk."

Heb je hobby's?

"Ik tuinier graag, dat zit in mijn genen, en ik ben dol op knutselen; de laatste jaren steek ik veel tijd in werken met glas: glas-in-lood (in ramen) en tiffany (lampenkappen maken van kleine stukjes glas)."

Wat is je favoriete plek op de campus?

"Mijn eigen kamer."

Stel, je was een dag de rector. Wat zou je doen?

"Het zou leuk zijn als je als rector kunt bereiken dat studenten studeren zien als een fulltime bezigheid. Gezien de jaarlijkse studentenenquête denken veel studenten daar echter anders over. Overigens, over mijn eigen scheikundestudenten heb ik geen klagen: die studeren volle weken."

Evy (links) en Wilma

Foto: Robert Appels

Evy van der Aa is USR-lid namens de Nijmeegse Studenten Sport Raad

Wat studeer je?

"Bestuurskunde. Ik zit nu in mijn derde jaar."

Wat is je speerpunt binnen de USR?

"Vanuit mijn rol als Politiek Commissaris van de NSSR ben ik dit jaar erg gericht op sport. Daarnaast vind ik het heel belangrijk dat de onderwijskwaliteit goed is. In mijn ogen is dat de primaire taak van de universiteit."

Heb je hobby's?

"Ik kijk graag series. De afgelopen maand heb ik mij beziggehouden met House of Cards en Californication. Daarnaast vind ik het leuk om te borrelen met vriendinnen."

Wat is je favoriete plek op de campus?

"De Thomas van Aquinostraat voelt altijd als thuis komen. Het is niet de mooiste plek van de campus, maar wel de meest bewandelde in mijn geval."

Geneeskundestudenten Irene de Lange (26) en Anneke Tijhuis (25) liepen dit jaar co-schappen in Tanzania. Tot het vliegtuigje waar ze in zaten bij een Masai-dorp uit de lucht viel.

EN TOEN STORTTE HET VLIEGTUIG NEER

Anneke Tijhuis (links)
en Irene de Lange

De piloot heet Jeffrey. Of ze bij wijze van afscheidsgroet nog een *fly by* willen doen, vraagt hij. Dat willen Irene de Lange en Anneke Tijhuis wel. Jeffrey stuurt de Cessna laag over het kleine Masai-dorp in Tanzania. Als het vliegtuigje op zo'n twintig meter hoogte vliegt, zakt het plotseling naar beneden.

"Ik dacht dat het erbij hoorde, maar ineens knalden we op de grond", vertelt De Lange. Ze ziet hoe de piloot en medepassagier Jochem meteen uit het vliegtuigje klimmen om de motor los te wrikken. "Explosiegevaar." Zelf kan ze niet opstaan.

Ontspannen vertellen geneeskundestudenten Irene de Lange en Anneke Tijhuis over hun verblijf in Tanzania. In de ruime, lichte kamer van Tijhuis zitten de vriendinnen aan een witte eettafel met een grote kop thee. De kamer verraad niet dat zij onlangs Afrika zijn geweest. Maar al gauw pakt Tijhuis haar laptop erbij. Een map vol foto's van Tanzania verschijnt op het scherm.

In november 2013 lopen Irene de Lange (26) en Anneke Tijhuis (25) co-schappen in het Sengerema Hospital, een groot missieziekenhuis met vierhonderd bedden in de provincie Mwanza. Ze zijn vriendinnen, eerder reisden ze met z'n tweeën door Azië. "We wilden graag onze studie afsluiten met een stage in het buitenland. Maar dan wel samen", aldus Tijhuis. Ter voorbereiding hebben de studenten een cursus Swahili gevolgd. De werkdagen in het Tanzaniaanse ziekenhuis zijn lang. Tijhuis: "Sengerema Hospital telt maar zes afdelingen. Interne geneeskunde en chirurgie, met gescheiden afdelingen voor mannen en vrouwen en daarnaast nog een kinderafdeling en een afdeling verloskunde. Dat is het. Heel anders dan in Nederland."

Na een paar maanden hard werken in het ziekenhuis lopen De Lange en Tijhuis drie dagen mee met de *flying medical service*, een organisatie die Masai-stammen van basiszorg voorziet. De eerste dag verloopt – op een leuke band van het vliegtuig na – voorspoedig. De Cessna brengt de vriendinnen naar hun eerste geïmproviseerde praktijk. "De spreekkamer was een hut van takken. Binnen stond een onderzoeksbank, ook gemaakt van takken. Het was bloedheet en het barstte van de vliegen. Alle stammen uit de buurt verzamelden zich hier om medische zorg te krijgen. We vlogen door naar een andere afgelegen plek om ook daar weer mensen te behandelen. Op één dag hebben we veertig zwangere vrouwen onderzocht."

Op 4 februari 2014, de tweede dag bij de *flying medical service* mag Tijhuis van de piloot zelf een stukje vliegen. Jeffrey zit weer aan de stuurknuppel als de Cessna wegvliegt van het eerste Masai-dorp dat ze die ochtend hebben bezocht. Andere passagiers zijn een Tanzaniaanse arts, dokter Andrews, en de Nederlandse Jochem, die vrijwillig meewerkt met de vliegende dokters en behalve manueel

therapeut ook vlieginstrucentuur is. In de laadruimte liggen de medische benodigdheden, door Jeffrey zorgvuldig ingepakt zodat het vliegtuig op alle punten gelijk beladen is. En dan valt de Cessna, vlak na het opstijgen, tijdens de welgemeende *fly by* uit de lucht.

Pijn

"De boomlange Masai kwamen meteen aanrennen", weet De Lange nog. "Ze haalden ons uit het wrak en legden ons in de schaduw onder een struik. Ik had ongelooflijk veel pijn. Net als Anneke, viel ik flauw." Als ze bijkomt, onderzoekt ze zichzelf zo goed en zo kwaad als het gaat. De geneeskundestudent probeert haar tenen en haar vingers te bewegen, wat lukt. Hoe het met haar vriendin gaat, moet ze van Jochem vernemen, want Tijhuis ligt buiten haar blikveld. "Hij vertelde dat Anneke veel pijn had en verzwakt was, maar nog wel leefde. Daar schrok ik van."

Dokter Andrews lijkt er het ergst aan toe. Veel pijn, een gezicht dat helemaal open ligt. De Lange legt piloot Jeffrey

De Cessna na de crash

'ER HING EEN
MEDICIJMAN
OVER ME HEEN.
IK ZETTE HET
OP EEN GILLEN'

LEESTIP

EN DAN NOG IETS

PAULIEN CORNELISSE

uit hoe hij een aantal eenvoudige tests kan doen om erachter te komen hoe het met de arts is gesteld. Zijn verwondingen lijken erger dan ze zijn: het blijft bij hoofdwonden.

De grootste dreiging gaat die eerste benauwde minuten uit van de Masai. Niet omdat ze de slachtoffers iets willen aandoen, maar juist omdat ze willen helpen. De Tanzaniaan willen de Nederlandse studenten en de andere drie inzittenden verplaatsen van de plek van het ongeluk. De Lange – gelukkig spreekt ze een beetje Swahili – herhaalt dat het beter is te wachten op de gealarmeerde hulpdiensten. Ook al hebben Tjihuis en zij geen zichtbare verwondingen, inwendig kan er van alles mis zijn. Net als haar vriendin, blijft ze roerloos liggen in de schaduw van de struik. “Maar op een gegeven moment hing er een medicijnman over me heen. Een oude man met een ketting van dierentanden om. Toen ik hem zag, zette ik het op een gillen. Ik was in paniek, bang dat hij iets raars met me zou doen.” Een van de leden van de stam begrijpt de angst van De Lange en weet de medicijnman weg te houden.

Als de studentes na anderhalf uur nog op de grond liggen, begint het te regenen. “Het viel ons al op tijdens ons verblijf in het ziekenhuis: als het regent, blijven de mensen binnen. Heeft iemands broer bijvoorbeeld een bloedtransfusie nodig, maar buiten regent het, dan kan de patiënt wachten tot het weer droog is. Want in de regen lopen, doen de mensen niet”, vertelt De Lange.

Als de eerste druppels vallen, pakken de Masai-mannen de slachtoffers van de vliegtuigcrash resoluut aan armen en benen op om ze naar een hut te slepen. Ze zijn niet langer gevoelig voor de argumenten van De Lange. “Het enige wat ik kon doen, was mijn lichaam stijf houden, zodat ik er zo min mogelijk schade van zou ondervinden”, vertelt ze.

Gelukkig ziet ze eindelijk Tjihuis. Praten lukt niet, want haar vriendin is niet volledig bij bewustzijn. Tjihuis kan zich van de crash en de dagen na het ongeluk nog steeds niets herinneren. “Ik heb kennelijk in die dagen ook mijn vader gebeld, maar daar weet ik niets meer van.”

Drie uur na het ongeluk komt er eindelijk medische hulp. Een particulier laat de studenten en de bemanning met zijn eigen vliegtuig ophalen. Op het vliegveld van Arusha staat een team van vrijwilligers en van de *flying medical service* hen al op te wachten. “Een van de vrijwilligers, Elisabeth, had een paar jaar in Nederland gestudeerd. Ze kwam het vliegtuig binnen en zei in het Nederlands: “Nou meiden, jullie zijn in goede handen. Maak je maar geen zorgen.” Het was zó fijn om een Nederlandse stem te horen”, vertelt De Lange.

Tjihuis blijkt naast een bekkenbreuk een kleine longbloeding te hebben. Bij De Lange worden een bekkenbreuk en een gebroken ruggenwervel geconstateerd. Als alle onderzoeken achter de rug zijn, liggen de twee naast elkaar in een kamer. “In het Arusha Lutheran Medical Centre voelden we ons veilig. Het was een van de betere ziekenhuizen van Tanzania”, aldus De Lange. “Maar goed ook, want in het hospitaal waar wij co-schappen liepen

“Dit boek is een vervolg op Taal is zeg maar echt mijn ding. Het boek bestaat uit kleine verhaaltjes, je legt het niet gemakkelijk weg. Het is een erg herkenbaar boek en ik vind het knap dat iemand een saai onderwerp als taal zo leuk kan bespreken.”

UNIVERSELE REISGIDS VOOR MOEILIJKE LANDEN

JELLE BRANDT CORSTIUS

“Ik kreeg dit boek van mijn ouders toen ik naar Tanzania ging. Brandt Corstius geeft met zijn droge humor tips voor het reizen, bijvoorbeeld hoe je vieze hapjes moet doorslikken met een bepaalde hap-sliktechniek en hoe je moet afdingen in tien stappen. Veel van wat hij beschrijft, komt overeen met mijn eigen ervaringen.”

zou ik niet willen liggen. De hygiëne is ver te zoeken, op de kinderafdeling hadden ze bijvoorbeeld last van bedwantsen. Daarnaast waren de medische apparaten oud en beperkt”, vertelt Tjihuis.

Een paar dagen na de crash mogen de jonge vrouwen terugvliegen naar Nederland. De vader van Tjihuis zou die week naar Tanzania vliegen, om zijn dochter te zien. “Ik heb gezegd dat het niet nodig was”, vertelt Tjihuis nuchter. “Ik zou de volgende dag weer in Nederland zijn.” Vanaf Schiphol gaat de reis meteen door naar het Radboudumc. Tjihuis: “In Nijmegen werd ik doorverwezen naar de spoedeisende hulp. Daar checkten ze de ct-scans en moest ik drie dagen in quarantaine. Een standaardprocedure als je in een buitenlands ziekenhuis hebt gelegen, omdat de kans bestaat dat je de zeer besmettelijke mrsa-bacterie bij je draagt.”

Heimwee

De Lange ging na het ongeluk de eerste paar weken bij haar ouders in Deventer wonen. Tjihuis bleef in Nijmegen. Die afstand tussen de vriendinnen was even wennen. Tjihuis: “In het begin was het moeilijk. We waren zo veel samen en ineens niet meer. We belden wel, maar dat praat moeilijker. Nu gaat het met ons allebei weer, en onze vriendschap is alleen maar sterker geworden. We hebben dit samen doorstaan en zijn er levend en gezond vanaf gekomen.”

Inmiddels is het begin juni en heeft Anneke Tjihuis het hardlopen weer voorzichtig opgepakt. Na een week kon ze weer lopen, maar ze gaat nog steeds naar de fysiotherapeut. Een maand na het ongeluk begon ze met haar onderzoeksstage. Haar breuken zijn genezen. Ook het gebroken sleutelbeen – in eerste instantie over het hoofd gezien door de artsen – is geheeld. Wel vindt ze het een vervelend idee dat ze zich nog steeds weinig van het ongeluk herinnert.

De Lange vertelt over de papierwinkel die wachtte toen ze eenmaal weer op de been was. “We moesten alles zelf uitzoeken: hoe zit het met de verzekering, hoe zit het met de studie et cetera. Enerzijds zit je daar echt niet op te wachten, maar anderzijds is het ook fijn. Het geeft je de mogelijkheid om alles af te sluiten.” Mentaal is De Lange nog niet de oude. “Ik heb dagen dat ik alleen maar kan huilen. Dat is de schrik die eruit komt.”

Ondanks de traumatische ervaring, willen De Lange en Tjihuis op een dag terug naar Tanzania. “De maanden dat we daar werkten, voelde Tanzania als een thuis. Het ongeluk was vervelend, maar verder hebben we alleen maar leuke tijden gehad. Tanzaniaan zijn ontzettend gastvrij, we kregen vaak uitnodigingen om bij mensen te komen eten. Je leert ook geduld hebben. Hun levensmotto is *pole pole*: leef langzaam. En dat moet ook daar. Het is veel te warm om je te haasten en je druk te maken. Daarnaast was de natuur prachtig. Tijdens onze vijfdaagse safari spotten we de *big five*.”

'IK HEB DAGEN DAT IK ALLEEN MAAR KAN HUILEN. DAT IS DE SCHRIK DIE ERUIT KOMT'

Tijhuis had zelfs heimwee naar Afrika toen ze terug in Nederland was. De Lange knikt bevestigend. "We zouden maar een paar dagen meewerken met de vliegende dokters en dan weer teruggaan naar Sengerema Hospital. Dat hebben we niet kunnen doen. Het is alsof we de reis niet hebben afgemaakt." Maar in zo'n klein vliegtuigje stappen, dat doet Tijhuis niet snel meer. "Als het niet hoeft, sla ik het over." De Lange twijfelt minder. "Op den duur zou ik het wel weer durven. Dan moet ik wel echt de piloot helemaal vertrouwen."

Voorlopig richten ze zich op hun studie. Allebei hebben ze een maand studievertraging opgelopen. "Voor mij is het niet zo erg", vertelt Tijhuis. "Ik moest toch nog een onderzoekstage doen. Ik plak er gewoon een maandje aan vast." Voor De Lange is het lastiger. "Na de stage in Tanzania zou ik afstuderen. Mijn collegegeld had ik al stopgezet." Toch vindt ze het geen ramp dat ze nu nog een maand extra co-schappen moet lopen. "Het is een goede manier om te testen of ik het aankan, fysiek gezien." Gelukkig heeft ze nog even om aan te sterken, ze begint pas weer met haar co-schappen in augustus.

Het ongeluk heeft hun leven veranderd. "Ik denk er nog iedere dag aan", vertelt Tijhuis. "Als ik iemand in een rolstoel zie zitten, bedenk ik me dat het met mij ook zo had kunnen aflopen. Het voelt alsof ik een tweede kans heb gekregen." Ook De Lange ervaart het zo. "Ik vind het heerlijk om in de regen onder een paraplu te lopen. Ik ben dankbaar dat ik nog kan lopen. Ik leerde van dit ongeval dat ik echt tijd moet vrijmaken voor mezelf. Daarom wil ik huisarts worden. Zodat ik mensen kan helpen en echt kan doen wat ik leuk vind." *

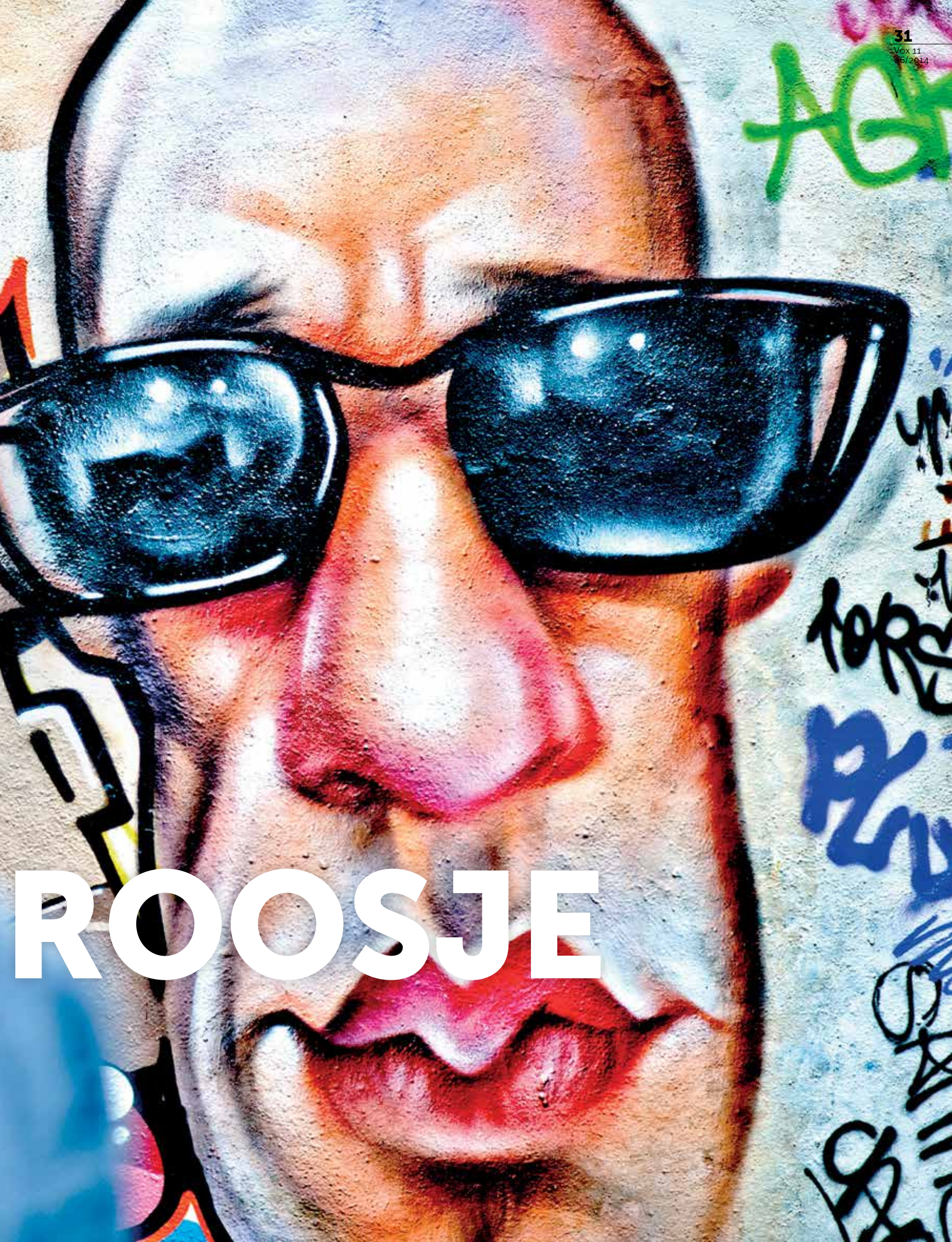
De namen van de vrijwilligers zijn op verzoek gefingeerd.

DE PRINS VAN DOORN

Toine Tax werd geen profvoetballer, maar droeg zijn proefschrift op aan Ruud Gullit. Uiteindelijk verliet hij de wetenschap om poppodium Doornroosje wakker te kussen. "Mijn huidige baan dank ik aan mijn lef om te durven kappen." In september opent de nieuwbouw naast het station.

ROOSJE

Doornroosje sluit begin juli een tijdperk af. Met een 24-uurseditie van het dancefeest Planet Rose neemt het poppodium afscheid van de stek aan de Groenewoudseweg. Zo ver is het nog niet. Directeur Toine Tax opent de deur, die door de ononderbroken graffiti-laag wegvalt in de gevel van het voormalige schoolpand. Tax, sinds 2001 aan het roer van Roosje, waarschuwt voor de loeisteile trap naar zijn zolderkantoor. “Dit hebben we in het nieuwe pand niet meer.”

Met het naderen van de verhuizing springen Nijmegenaren op de bres voor het oude pand, met de immer evoluerende en toch vertrouwde graffiti-laag. Hoort Tax bij de nostalgici? “Ik kijk met liefde en respect terug, maar popmuziek is vluchtig. Dat Doornroosje begon in een boerderij aan de Jacobslaan en in een voormalig politiebureau in de Tweede Walstraat zat, daar praat niemand meer over.”

‘DE EERSTE JAREN VAN MIJN STUDIE HEB IK VEEL ROTZOOI GETRAPT’

Niettemin ziet Tax graag dat het pand beschikbaar blijft voor de Nijmeegse popscene. “Ik ga straks praten met Torre Florim, zanger van De Staat, om te onderzoeken of de band hier een soort Kytopia (de ‘residentie’ van trompettist Kytteman in Utrecht, red.) kan beginnen. Die kans is overigens klein, omdat de gemeente hier ook kunstenaars wil vestigen en het pand intern nogal gehorig is.”

Afscheid nemen heeft Toine Tax al doende geleerd: hij heeft al meerdere loopbanen achter de rug. “Als mensen vragen hoe ik bij Doornroosje terecht ben gekomen, waar ik me helemaal senang voel, antwoord ik dat ik dat te danken heb aan mijn lef om te kunnen zeggen: ik kap hiermee. Doordat ik durfde stoppen, konden andere dingen op mijn pad komen.” Tax, getrouwd en vader van twee tieners, neemt een slok van zijn cappuccino en steekt van wal over zijn eerdere levens.

Voetballer

“Tot mijn achttiende stond alles in het teken van voetbal. Als middenvelder en aanvaller schopte ik het tot het

Brabants elftal, waar ik de jongste en de enige uit een amateurclub was. Buiten de wedstrijden om was het teamgevoel ver te zoeken, we waren eerder ‘concullega’s’.

Als voetballer en zoon van een wiskundeleraar viel ik uit de toon op het gymnasium in Bergen op Zoom. Ik worstelde met de omgang met mijn *high society* klasgenoten. De ene keer verkondigde ik mijn mening te luidkeels, de andere keer praatte ik ze juist naar de mond.

Tegen het einde van de middelbare school moest ik kiezen: ga ik door met het voetballen? Maar destijds kon je als beroepsvoetballer alleen bij de topclubs wat verdienen. Ik besloot te gaan studeren en alleen nog voor mijn plezier te voetballen. Ik speel nog altijd bij UniVV, voetbalvereniging van de Radboud Universiteit. Vanwege de hectiek rondom de nieuwbouw train ik nu niet, maar ik keer zeker terug in het veld.”

Student

“Natuurkunde ging ik studeren. In Nijmegen, waar ik mijn west-Brabantse klasgenoten niet zou tegenkomen. De universiteit voelde als een warm bad: ik had aansluiting, ontmoette mensen met dezelfde humor. Als gevolg ging ik doen waar ik als voetballer geen tijd voor had gehad: puberen. De eerste jaren van mijn studie heb ik veel rotzooi getrap. Ik ben eens uit de collegezaal gestuurd, toen ik de kruk van een geblesseerde studiegenoot langzaam maar zeker op de docent richtte, terwijl ik hem strak aankeek. Toen ik ‘poef’ zei, schrok hij zichtbaar. Ik schaam me nog steeds.

Vanaf mijn derde studiejaar werd ik serieus. Langzaam kreeg ik grip op mezelf. Ik had jaren de paljas uitgehangen, en dat levert je leuke contacten op, maar op de lange termijn heb je er geen flikker aan.

Tijdens mijn Nijmeegse studietijd kwam ik overigens maar heel beperkt in Doornroosje. Ik voelde me totaal niet thuis in de punkscene die er de dienst uitmaakte. Hoewel ik behoorlijk links was, en nog steeds ben, was ik in hun ogen rechts.”

Wetenschapper

“Ik studeerde af op de aansturing van oogbewegingen en vertrok naar Utrecht voor een promotie. Als neurofysioloog bestudeerde ik kracht en beweging in onze armen. Een ontzettend boeiend onderzoeksgebied: omdat de drie bovenarmspieren totaal anders samenwerken bij krachtzetten als bij beweging, kun je de wet van Newton overboord zetten. Als postdoc keerde ik terug naar Nijmegen.

Hoewel ik gepassioneerd was, van de ene in de andere aanstelling rolde en publiceerde in toptijdschriften, heb ik er abrupt de brui aan gegeven. De internationale concurrentie legde een constante druk op me. Ik bleef malen. Toen ik aan de bar van Diogenes formules begon te krabbelen op een bierviltje, vroegen mijn vrienden me waar ik mee bezig was. Ik hakte de knoop door toen

ik na een reis naar Afrika landde op Brussel's Airport en iedereen zag rennen.

De faculteit nodigt me nog wel eens uit om studenten te komen vertellen dat je met natuurkunde ook directeur van een poppodium kunt worden. En zo gek is dat niet. Ik heb geleerd situaties als model te benaderen en zie daarvoor snel de essentie. Ik weet altijd hoe Doornroosje er financieel voorstaat, en dat geeft rust.”

Manager

“Als werkeloze ex-wetenschapper werd ik benaderd door de universiteit. Het liep niet bij de onderzoekspoot van de faculteit Wiskunde en Informatica. Managers uit het bedrijfsleven hadden hun tanden erop stuk gebeten. Ik was communicatief en zelf een bèta. Hoewel ik aan geen enkele functie-eis voldeed, zei ik ja. En ontdekte: hé, dit vind ik leuk. Ik kreeg de boel op de rit: promovendi voltooiden hun proefschrift op tijd, financieel ging het beter en Haagse ambtenaren kwamen de kunst bij ons afkijken. Maar, belangrijker: aan het eind van de dag kon ik de deur achter me dichttrekken en alles ‘parkeren’. Als manager hoefde ik niet alles alleen te doen: ik had een team. En waar ik als onderzoeker zocht naar die ene weg naar Rome, bleken er nu opeens duizend wegen te zijn. Nog steeds geldt: hoe hoog de druk ook is, ik ben niet meer gestresst. Dit werk past bij mijn hersenstructuur.

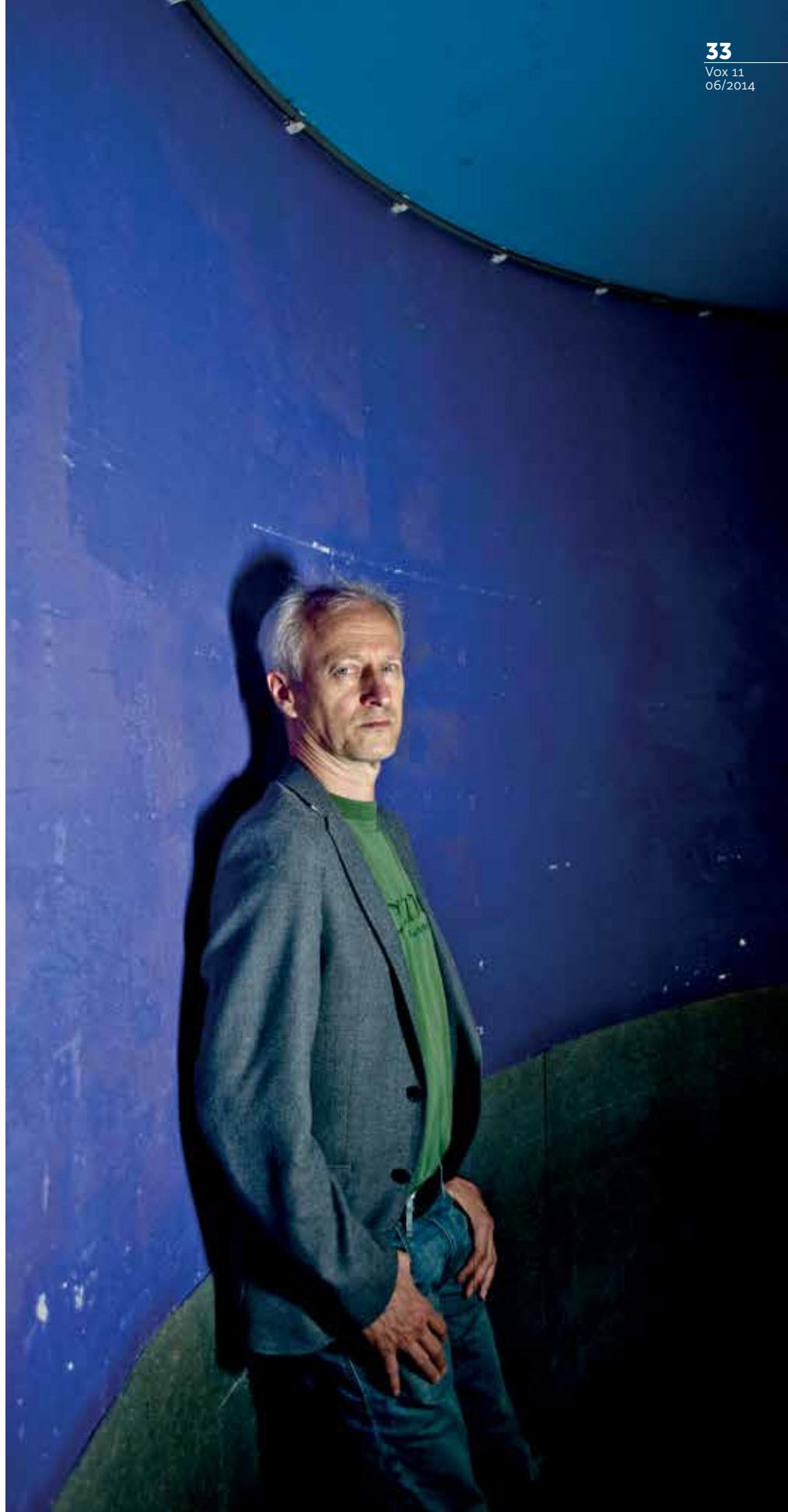
Toch hing ik ook deze baan aan de wilgen. Ik draaide mijn eigen toko bij Wiskunde en Informatica, maar dat was onhoudbaar toen de faculteit fuseerde met Natuurwetenschappen tot de huidige faculteit NWI. Dat ik van de ene op de andere dag vertrok, heeft niet iedereen me in dank afgenomen. Ik had medewerkers een perspectief voorgespiegeld en liet ze toen in de steek.

Hoe integer ik destijds ook te werk ging, nu weet ik dat ik verkeerd handelde. In Doornroosje kan ik als hoofd zelf de cultuur maken. Maar op de universiteit was ik een decentrale manager en had ik met het college van bestuur moeten overleggen om ze achter mijn ideeën te scharen.”

Directeur Doornroosje

“Ik werkte enkele jaren voor een universitair opleidingsinstituut in Enschede toen Doornroosje langskwam. Het liep niet goed en ze zochten een procesmanager, niet per se iemand die veel van muziek wist. Het gesprek begon niet hoopgevend: de vertegenwoordigers van zowel het managementteam als de ondernemingsraad zaten uit protest met de ruggen naar me toe. Maar ik wist ze te overtuigen.

In 2001 begon ik, met de opdracht om in 2004 de nieuwbouw te betrekken. Dat doel liep tien jaar vertraging op. Sterker nog: de archieven reppen in 1989 al over nieuwbouwplannen. Dat het 25 jaar geduurd heeft, is verklaarbaar. Als Doornroosje er klaar voor was, gold dat niet voor de gemeente en vice versa.

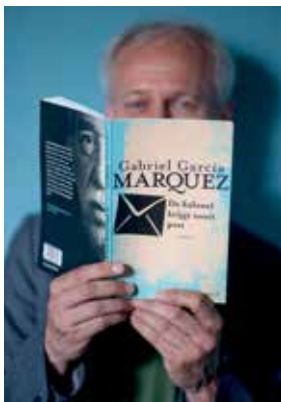

LEESTIP

DE KOLONEL KRIJGT NOOIT POST

GABRIEL MARIA
MARQUÉZ

“Ik heb een zwak voor de mystiek in het oeuvre van de in april overleden Colombiaanse auteur Gabriel Maria Marquéz. De kolonel uit de titel wacht lijdzaam maar monter op zijn militaire pensioen. Marquéz inspireert me: treed je lot met een glimlach tegemoet, wetend dat je er geen invloed op hebt. En merk dan hoeveel je voor elkaar krijgt.”

In 2005 zat ik op een dood punt en overwoog ik ontslag te nemen. Ik besloot te blijven en me op het plezier te focussen. Ogen van die stip op de horizon – de nieuwbouw – en op de ontwikkeling van de popmuziek in Nijmegen. Wat bleek te werken, is de ketenaanpak: zorg dat bands kunnen groeien, door op alle niveaus voorzieningen en podia te bieden.

Talentede Nijmeegse bands, met boegbeeld De Staat voorop, zijn we oefenruimte gaan bieden. En we namen podium Merleyn over, dat in 2008 praktisch failliet was. Dat heeft ook Doornroosje gered. Als nieuwe bands eerst in Merleyn spelen, waar we bij 100 bezoekers break-even draaien, trekken ze vervolgens in Doornroosje tot 150 bezoekers meer. Bezoekersaantallen bij concerten in Doornroosje zijn sinds 2001 bijna verdubbeld.

Bovenop de directie van Doornroosje en Merleyn komt die van het Bevrijdingsfestival, Fortarock (tot 2013), het openluchttheater de Goffert en het Valkhof Festival. Dat behelst dat ik zestig tot tachtig uur per week werk, en dat ik voorgoed genezen ben van mijn perfectionisme.

De ketenaanpak betekent ook dat we in Nijmegen podia willen bieden aan bands van elk formaat. Van Merleyn, via Doornroosje tot de Vereeniging. De grote zaal van het huidige Doornroosje kan 400 bezoekers herbergen en die van de Vereeniging 1400. Daar zit een groot gat tussen, wat de nieuwbouw opvult: in het nieuwe Roosje passen in de kleine zaal 400 bezoekers, en in de grote 1100.

De gemeente zag dat ook, maar toen volgde het debat over de kosten. De gebruikelijke tactiek bij grote culturele nieuwbouwplannen was: de schatting van de kosten voor bouw en exploitatie zo laag mogelijk inzetten. Want als de eerste steen eenmaal gelegd is, komt het gebouw er wel. Die aanpak heb ik geweigerd, dat wilde ik de gemeente en Doornroosje niet aandoen. Maar toen ik de gemeente mijn reële kostenplaatje voorlegde, grapte wethouder Ton Hirdes: ‘Jij wilt die nieuwbouw helemaal niet, hè?’

De nieuwbouw is er niettemin gekomen. Of deze een succes is, kunnen we pas na drie jaar zien aan de hand van de cijfers. De sfeer is een doorslaggevende factor, maar daar heb ik alle vertrouwen in. Het nieuwe Roosje is geen kille nieuwbouw geworden. We hebben de architect gevraagd het goede mee te nemen van de Groenewoudseweg. Dat is overigens niet de graffiti: 85 procent van onze bezoekers betitelt die als oubollig, niet bij de programmering passend en zelfs wat *unheimlich*, aldus publieksonderzoek. Het is de uiting van een monocultuur, terwijl Doornroosje intussen een heel breed scala aan muziekculturen bedient, van dance tot metal, en baat heeft bij een neutrale uitstraling.

Wel meegenomen is de beperkte diepte van de grote zaal. Die herbergt in het nieuwe Roosje bijna drie keer zoveel bezoekers, maar de afstand van podium tot achtermuur is even groot. De gezellige sfeer is bewaard gebleven. Dat is gelukt door de zaal breder te maken en er een balkon in aan te brengen.”

Liefhebber

“Ik ben niet alleen gedreven in mijn werk, maar ook in mijn hobby’s. Ik ben gek op Londen: op de pubcultuur en op de ‘lapijden’ van wijken met elk een eigen karakter. Ik ga er graag naartoe en ik geef er rondleidingen. Maar reggae is mijn grote liefde: ik heb zo’n 800 cd’s met reggaemuziek en ga zeker een keer naar Jamaica. Het optreden van Prince Far I, nota bene in Doornroosje, is nog steeds een van de beste concerten die ik ooit bijwoonde. Rond 1980 had ik de kans om Bob Marley te gaan zien, maar ik ben niet gegaan. Daar kan ik nog steeds triest van worden: in 1981 overleed Marley. Toen heb ik me voorgenomen: als ik iets écht wil zien, regel ik dat.

Zo ga ik naar Brazilië om Nederland te zien voetballen tijdens het WK, en heb ik Ruud Gullit een tijd lang achterna gereisd. Als echtgenoot is hij geen voorbeeld, maar als voetballer had hij een onnavolgbare flair. Ik heb zelfs mijn proefschrift aan hem opgedragen, en als ik een moeilijke dag had op het werk, bijvoorbeeld een vergadering met de gemeente, droeg ik een Gullitshirtje onder mijn jasje. Ik haalde er kracht uit, alsof ik die houding van Gullit kon overnemen: wat er ook gebeurt, blij verdomme bij jezelf.” *

OVER ONVREDE EN ONRECHT

Ze onderzoekt conflictsituaties en overleefde in 2012 ternauwernood een bomaanslag in Irak. En ze steekt haar nek uit om de universiteit te hervormen. Willemijn Verkoren (36), hoofd van het centrum voor conflictstudies CICAM: "Het momentum voor verandering is hier."

Tekst: Paul van den Broek en Tim van Ham / Foto's: Andreas Terlaak

De kans is groot dat de naam Willemijn Verkoren geen belle-tje bij je doet rinkelen. Verkoren is een onbekend gezicht op de Radboud Universiteit. En dat is vreemd. Ze werd als vroege dertiger al hoofd van het Centrum voor Internationaal Conflict – Analyse en Management (CICAM) van de Radboud Universiteit, reist naar conflictgebieden over de hele wereld, overleefde een bomaanslag én zette zich afgelopen collegejaar in om de universitaire wereld te veranderen. Alle ingrediënten voor een nieuw *character* op de campus zijn aanwezig. “Ik wilde als jong meisje de wereld verbeteren, en dat wil ik in zekere zin nog steeds.”

Na anderhalf uur praten valt ons op dat ze zichzelf in de weg lijkt te zitten bij een van haar zelfbenoemde taken: de publieke opinie bespelen om conflicthaarden onder de aandacht te brengen. “Ik praat nu eenmaal liever over Assad dan over mezelf – misschien is dat het”, zegt ze zelf over haar plek onder de publieke radar. Toen Verkoren samen met collega Henk van Houtum bijna het slachtoffer werd van een bomaanslag in Irak, was Van Houtum overal in de media te zien. Verkoren niet. “Ik voel me er onprettig bij als ik over mijn eigen persoon moet praten. Maar soms dwing ik mezelf om het toch te doen, zoals vandaag. Het is zoeken naar de juiste vorm. Soms kun je beter achter de schermen invloed uitoefenen, dan als publieke figuur.”

Gewapend konvoi

Denk door bovenstaande niet dat Verkoren, momenteel in verwachting van haar derde kind, een bangig type is. Het tegendeel is waar, zo bewijst die aanslag in Irak bijvoorbeeld, waarover ze vandaag wél wil vertellen. Verkoren was dik twee jaar geleden in Kirkuk op een conferentie over – hoe ironisch – veiligheid en geweldloosheid in de regio. Wat een kleinschalige bijeenkomst had moeten zijn, werd op het laatste moment een *high profile* conferentie door de plotselinge aanwezigheid van enkele hooggeplaatste figuren. Ter plekke werd besloten dat de groep buitenlanders daarom niet zomaar een taxi kon nemen om buiten te gaan lunchen. In plaats daarvan werden ze begeleid door een gewapend konvoi. “Ik had er direct een slecht gevoel bij”, zegt Verkoren. “Je moet in Irak altijd oppassen omdat je als westerling een doelwit kunt zijn, en met zo’n konvoi trek je natuurlijk aandacht.” Dat slechte gevoel kwam uit. Toen de stoet een stilstaande auto voorbij reed, ontplofte daarin een autobom. Het doelwit, de auto met militairen achter Verkoren en collega’s, kreeg het zwaar te verduren. Drie mensen stierven, elf raakten gewond.

Verkoren zag daar wat ze al jaren van een relatief veilige afstand bestudeert: oorlog, bommen, conflict. En de bijbehorende slachtoffers. Ze leerde tegelijkertijd dat ze in geval van nood niet in paniek raakt. “Je weet van tevoren nooit

hoe je reageert als het moment daar is. Ik bleef kalm – ik weet ook niet hoe dat komt. We moesten in een meubelwinkel wachten tot het allemaal voorbij was. Bij de ontplofte auto stond inmiddels een camerateam live-opnames te maken die we in die winkel op tv konden zien. Je zag al die bebloede mensen afgevoerd worden en buiten klonken sirenes. Sommigen raakten in paniek. In mijn rugzak zaten nog wat mueslibollen en flesjes water die ik toen heb uitgedeeld. Misschien schoot ik juist in een hulpmodus omdat anderen de draad kwijt waren.”

Genocide in Cambodja

Verkoren kent verhalen van collega's die met zichzelf in de knoop raakten na het zien van alle oorlogsellende of het horen van verschrikkelijke getuigenverslagen. Zelf worstelt ze daar niet mee. Integendeel; het waren juist de verschrikkelijke verhalen over genocide in Cambodja die haar in de conflictstudies deden belanden. “Ik ging vroeg in mijn carrière voor een artikel naar Cambodja. Daar zijn tijdens het bewind van Pol Pot één tot twee miljoen mensen vermoord. En niet op industriële wijze met gaskamers of iets dergelijks, maar ‘gewoon’ met machetes. De vraag wat mensen tot zulke verschrikkelijke misdaden drijft en hoe men daar weer overheen komt, vond ik enorm fascinerend. Na de trip wist ik dat ik me wilde specialiseren in conflictvraagstukken.”

Maar dat Verkoren uiteindelijk in de wetenschap zou belanden, lag niet direct voor de hand. Een stage bij de VN in Bangkok was destijds al tegengevallen. Het hoge salaris, de expatfeestjes rondom het zwembad van de luxe appartementen, de enorme toren waarin ze werkte – ver weg van de mensen op straat: Verkoren kreeg er een nare smaak van in de mond. Het werken bij een ngo zag ze evenmin zitten. Te veel belangen, te weinig vrijheid. “Die mensen doen heus goede dingen, maar je moet steeds weer compromissen sluiten. Organisatiebelang en missie gaan door elkaar lopen. Ontwikkelingshulp is een industrie geworden met gevestigde belangen.” Ook stond de rol van de ‘helper’ Verkoren tegen. “Alsof wij alles beter weten, terwijl we zo veel kunnen leren van de mensen daar. Ik heb nog altijd last van mijn positie als rijke blanke die even komt kijken hoe het daar werkt.”

Duidt de weerstand tegen compromissen op een principieel karakter?

“Kan kloppen. Misschien ben ik te principieel om bij een ngo te werken. Daar moet je als medewerker soms een project doen waar je veel geld voor krijgt, maar dat je niet ziet zitten. Als wetenschapper kun je niet geremd door belangen helemaal vrij denken. Die luxe heb ik in mijn werk nergens anders zo ervaren.”

De andere kant van die luxe is dat u als wetenschapper problemen beschrijft, maar niet oplost.

“Ik zit daar soms mee. Het scheelt dat ik bij verschillende adviesgroepen in Den Haag zit, die rapporten schrijven voor de overheid. Dan heb je toch het idee dat je invloed

uitoefent. De praktijk is echter wel dat de uitvoerders van het advies uiteindelijk boter bij de vis moeten doen. Dat is een worsteling, maar daar is niets aan te doen. Er zijn nog genoeg conflictgerelateerde zaken die de wetenschap uit kan zoeken en daar draag ik graag aan bij.”

Als jong meisje al wilde u de wereld verbeteren. Dat wilt u nog steeds?

“Ja, die *drive* is niet minder geworden. Je mag het naïef noemen, maar als ik stuit op iets wat echt onrechtvaardig is, kan me dat enorm beroeren.”

Maar kun je als wetenschapper de wereld wel verbeteren?

“Ik maak me daarover niet veel illusies, al hoop ik een kleine bijdrage te leveren, bijvoorbeeld door de blik van studenten op de wereld blijvend te kleuren. Ook als wetenschapper kun je een bijdrage leveren. Er is nog zo veel wat we niet weten over vredesprocessen en conflictdynamiek, en meer kennis resulteert uiteindelijk ook in beter beleid.”

'ALS WETENSCHAPPER KUN JE VRIJ DENKEN'

Wat brengt u op dit moment het meest in beroering?

“Ik kan me behoorlijk opwinden over de gruwelijkheden in Syrië, Irak en diverse Afrikaanse landen. Over het leed zelf, maar ook over het heersende beeld dat zulke conflicten enkel zijn toe te schrijven aan falend beleid en onderlinge haat ter plaatse. Dat is niet het hele verhaal – het is veel internationaler. Onze mobieltjes zitten bijvoorbeeld vol conflictgrondstoffen. Iedereen weet dat, maar niemand doet er iets aan.”

En wat doet u er zelf aan?

“Aandacht ervoor vragen, door te publiceren over de samenhang tussen binnen- en buitenlands beleid. Zelf heb ik een Fair Phone besteld. Er zijn grote wachtlijsten voor zo'n ding, wat wel wijst op een groeiend bewustzijn.”

Onvoorstelbare gruweldaden

Welke puzzel wil Verkoren als wetenschapper nog oplossen? Weten we niet allang hoe conflicten ontstaan, is elk nieuw artikel niet slechts een voetnoot terwijl de ellende voortduurt? “Het is mijn rol om wetenschapper te zijn”, zegt ze over dat laatste. “Dat kan ik het beste. Gelukkig zijn er anderen die aan politiek doen of actievoeren.” En uit te zoeken valt er nog genoeg. Twee dingen in het bijzonder, zegt ze: wat brengt mensen tot die onvoorstelbare gruweldaden? En hoe kom je daar als samenleving weer

bovenop, wanneer mensen, die elkaar zoals in Cambodja of Rwanda naar het leven stonden, samen verder door het leven moeten. Het is een samenspel van economische, politieke, psychologische en maatschappelijke factoren dat ervoor zorgt dat “mensen tot afschuwelijke dingen in staat zijn”. En waarom? “Om te overleven, om ergens bij te horen, om de identiteit te beschermen. Het is complex. Hoeveel ik er ook over weet, echt begrijpen doe ik het niet.” De andere kant van de medaille wordt gevormd door de mensen die juist tot heldendaden komen. “In conflictgebieden tref je altijd mensen die tegen de klippen op en met gevaar voor eigen leven, blijven ageren voor vrede en rechtvaardigheid.”

Op de gruwelijkheden volgen de vredesinterventies, en ook daarin heeft de wereld volgens haar nog veel te leren. In de VN ervoer ze “het zeer beperkte succes” van het installeren van een op onze leest geschoeid democratisch systeem. “We zien te weinig in dat onze democratische instituties zich niet laten exporteren. Beleidsmakers schrikken nog steeds van die boodschap. Wil een interventie slagen, dan moeten zij veel meer kennis opdoen van hoe een en ander lokaal werkt.”

De internationale gemeenschap speelt niet alleen bij de zogenaamde oplossingen een curieuze rol, maar ook bij het ontstaan van conflicten. “Als je kijkt wat die conflicten veroorzaakt, ligt het niet alleen aan groepen die elkaar haten en ‘zomaar’ de wapens oppakken. Er zijn zo veel internationale factoren die zo’n conflict drijven. Maar de aanname dat we daarom moeten ingrijpen, is niet per se juist. Integendeel: we doen heel veel en moeten daar soms eens mee ophouden.”

Staat van de Universiteit

Als de staat van de universiteit ter sprake komt, veert Verkoren op. Ze was een van de initiatiefnemers van de debatavond rondom de vraag wat er anders moet aan de Radboud Universiteit in het bijzonder, en in de universitaire wereld in het algemeen. Verkoren pleitte voor meer waardering van onderwijs en minder onderlinge concurrentie en publicatiedruk. Toch weegt ze haar woorden over dit onderwerp nu voorzichtig af. “Er is veel onvrede in de wandelgangen van de universiteit, mensen lopen een burn-out op. Ik zag de discussie groeien, maar vond het vreemd dat deze niet hardop werd gevoerd”, zo verklaart ze haar aandeel.

Hoe verklaart u het stilzwijgen van iets dat kennelijk zo breed leeft?

“Ik denk dat mensen angstig zijn – het gaat ook over hun eigen carrière. Het is makkelijker om kritisch te zijn op

LEESTIP

CONGO, EEN GESCHIEDENIS
DAVID VAN REYBROUCK

“Ik ben onder de indruk van de werkwijze van Van Reybrouck. Hij heeft een erg gedetailleerd beeld van het land geschetst. Hij heeft niet alleen politici en andere hooggeplaatste figuren geïnterviewd, maar ook de gewone Congolees. Ook laat hij het kernpunt van mijn betoog goed zien: dat de ellende in zo’n land een samenspel is van enorm veel factoren, met name ook van buitenlandse invloeden.”

het beleid van Assad dan op de werkwijze van je eigen werkgever. Wie nog geen hoogleraar is, heeft wat te verliezen. Een echt wetenschappelijke houding is het misschien niet, maar ook hier hebben medewerkers een hypotheek die betaald moet worden.”

Debatten over de universiteit, zoals de Nacht van de Universiteit in Amsterdam, leveren nog weinig echte maatregelen op.

“De debatten zijn interessant, maar ook onbevredigend. Ik had gehoopt dat er uit het debat in Nijmegen een concreet stappenplan was gerold. Dat is niet gebeurd, terwijl er wel degelijk dingen mogelijk zijn. Er werd naar Den Haag geweest, terwijl je door met geld te schuiven ook als Radboud Universiteit het onderwijs belangrijker kunt maken. Andere zaken worden landelijk geregeld, maar ook daarin heb je een stem. Ik had graag gezien dat we samen een agenda hadden opgesteld, maar dat is in ieder geval die avond niet gelukt.”

U kunt inmiddels zelf als baas van CICAM stappen zetten. Doet u dat ook?

“Ja, er is bij ons veel aandacht voor de maatschappelijke rol van de wetenschapper. Ook probeer ik te zorgen dat de werkdruk niet te hoog is, maar aan de andere kant willen de onderzoekers ook zelf voluit door. ‘Ik moet wel publiceren voor mijn loopbaan als wetenschapper’ hoor ik dan. Dat klopt en daar kan ik niet veel aan doen. Wat ik ook doe is het onderwijs zeer serieus nemen. Het meegeven van je inzichten aan je studenten, is een van de mooiste dingen die je op een universiteit kunt doen.”

Collegevoorzitter Gerard Meijer zei aan het eind van het debat in Nijmegen dat er eigenlijk niet zoveel loos is. Valt het probleem dan toch mee, of is er een andere verklaring voor zijn opmerking?

“De collegevoorzitter sprak in het debat ook van de noodzaak tot meer vertrouwen in de wetenschapper en van een herwaardering van onderwijs. Maar ook bij bestuurders speelt angst wellicht een rol. In dit geval de angst voor verandering. Dat is jammer.”

Zien we u nog terug als actievoerder bij de hervorming van de universiteiten?

“Jazeker, het is nog niet gedaan. Het tij is aan het keren. Niet per se in Nijmegen, maar vooral landelijk. Het momentum voor verandering is hier. Ik wil zeker een rol spelen in het debat hoe we vanuit Nijmegen kunnen bijdragen aan landelijke hervormingen.” ★

COLUMN

STUDENT2014

Lieke von Berg, vijfdejaars student Nederlands aan de Radboud Universiteit, werpt elke Vox een kritische blik op campus, studentenleven en onderwijs.

Grenzen stellen

Misschien zou ik het moeten doen, een jaartje lerarenopleiding achter mijn studie aan plakken. Het onderwijs trok al vanaf het moment dat mijn broertje leerde brabbelen en ik hem op gezette tijden bij me riep voor babypraatles. Iedere driejarige die het woord 'babypraatles' vloeiend kan uitspreken zou een levenslange onderwijsbevoegdheid moeten krijgen. Goed, de didactische waarde van mijn zelfontwikkelde babypraatlesprogramma is nooit aangetoond, maar mijn broertje is politicologie gaan studeren dus met het curriculumonderdeel slap lullen zal in ieder geval alles in orde geweest zijn. Maar goed. Nóg een jaar studeren, ik weet niet of ik dat zie zitten. Of wat heet studeren – een jaar aan de Radboud Docenten – spatie – Academie zal niet echt studeren zijn. Zelfkastijding is een beter woord, als ik oud-studiegenoten mag geloven die zich nu onderwerpen aan reflectieve groeps gesprekken en videoanalyses van lessen. Ik denk terug aan alle stagiaires die ik zelf voorbij heb zien komen op de middelbare school. 'Willen jullie alsjeblieft geen schoenen door het lokaal gooien?' 'Ik zou het prettig vinden als jullie nu zouden willen stoppen met hardop antwoorden uitwisselen, zo tijdens een proefwerk.' 'Ik ben toch verdomme geen kleuterleidster!' Duidelijk moeite met grenzen stellen. Niettemin ben ik benieuwd of het iets voor mij zou zijn, en ik hou mezelf voor dat ik er misschien best geschikt voor ben. Maar toch, over grenzen gesproken, na zes jaar op de campus is de grens voor mij misschien wel bereikt. Ik moet misschien maar gewoon een baan gaan nemen na mijn scriptie. Met een salaris enzo. Na zes jaar heb ik alles hier wel gezien, denk ik soms. Hoewel, de wonderen zijn de campus nog niet uit – deze week had ik voor het eerst in zes jaar een dappere docent die presentaties van studenten afkapte, wanneer de gestelde tijdslimiet overschreden werd. Als ik leraar word, breng ik dat mijn leerlingen bij: dat ze zich moeten houden aan woorden-aantallen en tijdslimieten. Duizend woorden extra typen getuigt niet van ijver maar van mateloosheid. Binnen de gestelde grenzen blijven is een kunst. Zelfs in een laatste column van 350 woorden voor Vox hou ik me aan de

'IK PRAAT NU
EENMAAL LIEVER
OVER ASSAD DAN
OVER MEZELF'

'IK BEN ONZE LIEVE HEER, NIET'

Antoine Bodar houdt er niet van: de weerstand binnen katholieke universiteiten tegen de eigen katholieke identiteit. Ze zouden trotser moeten zijn, vindt de priester die sinds twee jaar namens het bisdom Den Bosch de contacten met de Radboud Universiteit onderhoudt.

| bio | **Antoine Bodar** ('s-Hertogenbosch 1944) | **Opleidingen** | Geschiedenis, kunstgeschiedenis, literatuurwetenschap, filosofie en theologie

Zijn linkerarm neemt geen deel aan het gesprek. Het is de rechterarm die zijn woorden kracht bijzet. Antoine Bodar tikt af en toe met de nagel van zijn wijsvinger ferm op de tafel. Of schuift zijn elleboog naar voren, waarna zijn bovenlichaam volgt. Dan doet hij een bekentenis (“ik kon, net voor het eerst afgestudeerd, een baan krijgen in Nijmegen, maar zag daarvan af – te rood en te provinciaal”). De arm aan de linkerkant van zijn lijf brak hij toen hij van een trapje in zijn bovenwoning tuimelde.

Bodars onderkomen in het hart van Amsterdam is meer een bibliotheek dan een woning. Boekenkasten als behang. Geen bankstel. Voor de serre met uitzicht op de Kerkstraat staat enkel een zitje dat de priester in de nachtelijke uren van het nabijgelegen Leidseplein had kunnen jatten: een vierkante terrastafel met marmeren blad en twee rieten stoelen. Maar een priester is geen balorige student en steelt niet. Een priester leeft celibatair en vult de eenzame uren op met boeken. Toch is Bodar altijd student gebleven, vertelt hij. Jaren geleden vertrok hij naar Rome om zich nader te verdiepen in de theologie. In die warmbloedige stad, waar hij ook een kamer heeft, voelt hij zich meer thuis dan in Nederland. “Ik word vaak door studentenverenigingen gevraagd voor lezingen. Ik voel aansluiting met hen.”

U voelt aansluiting bij studenten, terwijl zij er vaak op los leven. Wisselende contacten, veel drank. Wat vindt u daar als priester van?

“De aansluiting is allereerst een kwestie van levensinstelling. Ietwat losjes, studentikoos maar gaarne ook studentieus. Over hun levensstijl heb ik niet snel een oordeel. Die ken ik maar ten dele. De kerk houdt een ideaal voor, maar weet goed dat de werkelijkheid anders is. Wat niet wegneemt dat ik het ideaal van de moraal moet uitdragen. Maar zoiets doe ik pas desgevraagd en meestal in een persoonlijk gesprek, als een student dat ter sprake brengt. Hedendaagse studenten – ook aan een katholieke universiteit – kun je niet kwalijk nemen dat zij bijna niks meer weten van de katholieke leer. Ik houd er niet van mensen de les te lezen. Willen ze met mij praten, dan probeer ik te luisteren. Ik ken mijn eigen lange studententijd.”

Denkt u dat studenten uiteindelijk gestraft zullen worden voor hun zondige leven?

“Het goede wordt beloond en het kwade bestraft. Maar ik ben Onze Lieve Heer niet. Kijk, als ze mij iets voorleggen, geef ik er een oordeel over.”

Stel, ik ben een student die vijf nachten per week met een andere dame slaapt. Ik drink enkel bier en vraag u om advies.

“Dan zou ik beginnen met de vraag: waarom leeft u zo? Hoe staat het met uw studie? Wilt u een leven leiden dat ten slotte een doel heeft of gaat het u alleen om plezier voor even? Wilt u zich een plaats verwerven in de maatschappij en een positie met verantwoordelijkheid bekleden? En wat de meisjes aangaat: houdt u van die meisjes met wie u in bed ligt, meneer?”

U zou niet waarschuwen ‘pas op, Onze Lieve Heer kijkt mee’?
“Nee, nee, nee. Dat is alleen moralistisch en werkt eerder averechts.”

Maar gelooft u dat hij meekijkt en straf uitdeelt?

“Ja, Hij weet en ziet alles en Hij is rechtvaardig en streng maar toch ook begrijpend.”

Welke straf?

“Daar gaat Hij over, ik niet. Maar ik denk dat God mild is. Om het bij die wisseling van sponde te houden: het is één verhaal wanneer ik met telkens een ander in de sponde verblijf en wij beiden daarvan genieten. Een ander verhaal is wanneer ik iemand zou dwingen. Dan is de ander niet vrij. Daarop zou ik iemand aanspreken. Dante Alighieri spreekt in zijn *Divina Commedia* (*Godelijke komedie*) over de hel als een trechter naar beneden. Bovenin zitten de wellustelingen, de mensen die het er in seksueel opzicht van nemen. Onderin bij Lucifer zitten de kwaaitongen, de roddelaars. Met andere woorden: het is een rare negentiende-eeuwse victoriaanse opvatting dat seksuele zonden de grootste zonden zijn. Dante zegt dat al in de dertiende eeuw! Als jij en de ander graag met elkaar willen slapen... nou ja... maar als ik iemand verkracht komt dat op het niveau van iemand zodanig beroddelen dat diens leven kapot is. Dat is een ernstige zonde.”

De studenten aan een katholieke universiteit gedragen zich niet anders dan studenten aan een seculiere universiteit. Wat is volgens u de meerwaarde van de ‘k’ in de 21ste eeuw?

“Laat ik dat meteen omdraaien: ik heb het liefst gewerkt aan de Universiteit Leiden, een seculiere universiteit. Daar voel je je vrijer en zuchten meestal voorheen katholieke collegae niet meteen dat je zo katholiek bent en Rome serieus neemt.

Als ik kinderen had, stuurde ik die niet naar Nijmegen of Tilburg, maar naar Utrecht of Leiden of Groningen. De opvoeding vanuit het katholieke geloof nam ik voor mijn eigen rekening. Mijn kinderen zou ik liever op de heidense wereld loslaten dan hen te laten onderdompelen in een gesjeesde sfeer van wat ooit een katholieke universiteit was.”

De ‘k’ roept weerstand op?

“In de tijd dat ik bijzonder hoogleraar werd in Tilburg, ervoer ik dat zo, ja. Er was nagenoeg alleen kritiek op de eigen katholieke identiteit. Onaangenaam.”

Eerder sprak u zich in de media uit tegen bijzonder onderwijs. Bent u ook tegen katholieke universiteiten?

“Ik ben niet tegen bijzonder onderwijs, maar wel als het katholieke niets voorstelt. Als ik op een katholieke school vooral hoor wat er uitstekend is aan het boeddhisme en nog beter aan het humanisme en de leerkracht legt zich erop toe alleen te vertellen wat er allemaal niet deugt aan de katholieke kerk, kun je dat katholieke als identiteit beter weggooien. Wellicht is de tijd van bijzondere scholen en universiteiten voorbij. Van de katholieke universiteiten die er zijn, zou ik zeggen: bewaar die. De meerwaarde is dat ze gedragen worden door de leer van de kerk als ideaal. Hoe ga je met elkaar om? Maar ook: wat betekent een medische faculteit aan een katholieke universiteit? Hoe ga je om met het invriezen van eicellen? Wat betekent verantwoorde katholieke geneeskunde? Moet alles wat medisch mogelijk is ook in praktijk worden gebracht?”

Als het aan Rome ligt, leidt de Radboud Universiteit geen artsen op die een abortus kunnen plegen.

“Strikt genomen niet, nee. Maar Rome neemt kennis van de veranderende wereld en is niet met krantenpapier dichtgeplakt, zoals in Nederland menigeen meent. De Radboud Universiteit weigert tot op heden het document *Ex corde Ecclesiae* (*Uit het hart van de Kerk*) te tekenen, de

'IK DENK
DAT GOD
MILD IS'

beoogde overeenkomst waarin de universiteit de leer van de katholieke kerk onderschrijft.

De vorige voorzitter van het college van bestuur, Roelof de Wijkerslooth, huldigde dit als standpunt: 'Wij hebben onze eigen verantwoordelijkheid, we conformeren ons niet aan de kerkelijke regels.' Ik kan dat volgen, zeker nu in een tijd waarin de kerk in slecht daglicht staat en de leer slecht wordt gecommuniceerd, al wordt dat stilaan beter.

De universiteit van Nijmegen heeft vanouds een katholieke reputatie met grote namen als Frits van der Meer en Titus Brandsma. En Rome ziet dat Nederland vooroploopt in de secularisering, houdt daarmee rekening en wil ervan leren. De kwestie is: hoe bepaalt de Radboud Universiteit, die katholiek wil blijven, haar plaats in de gesecculariseerde wereld van nu?"

U ontving het college van bestuur en Frans Wijsen (decaan theologie, red.) afgelopen najaar in Rome. Wat was het doel?
"Ik heb hen begeleid naar de Congregatie van de Opvoeding, waaronder elk katholiek onderwijs ressorteert. Het ging om de ontvangst in het Vaticaan. Mijn taak was alleen bij te dragen aan de sfeer van vertrouwen. Ik ken de kerk en woon in Rome en ken tevens het universitaire bedrijf en de secularisering in Nederland.

Naast de katholieke identiteit van Nijmegen speelt nog een andere zaak: Nijmegen heeft geen theologische opleiding die door de paus als echt katholiek wordt goedgekeurd. In Utrecht bevindt zich nu de enige volgens canoniek (kerkelijk) recht erkende theologische faculteit. De opleiding in Utrecht maakt deel uit van de Universiteit van Tilburg, terwijl de beroemde Radboud Universiteit het nakijken heeft, omdat ze destijds bij fusiegesprekken zou hebben afgehaakt. Gezien het beperkt aantal katholieken en priesterstudenten in Nederland is er slechts plaats voor één canoniek erkende opleiding."

En nu?

"Missionarissen die naar Nijmegen willen komen, hechten aan een diploma dat door de paus wordt erkend. Ik kan mij voorstellen dat er een samenwerkingsverband ontstaat waarbij studenten in Nijmegen worden opgeleid en de canonieke goedkeuring daarbij door Utrecht wordt bepaald of toegevoegd. Ik heb daarover niets te zeggen. Ik ben alleen maar bisschoppelijk gedelegeerde die probeert de dialoog gaande te houden."

Toen het grootschalige misbruik binnen de katholieke kerk uitkwam, klonken op voorheen de Katholieke Universiteit Nijmegen heel wat zuchten van verlichting dat de naam net op tijd in Radboud Universiteit was veranderd.

"Ja, De Wijkerslooth heeft dat ook uitgesproken. Dat de universiteit een bepaalde afstand wilde houden. Ik begrijp dat wel, maar je zou het ook wat laf kunnen noemen."

Laf?

"Ik ken niemand die toen trots was katholiek te zijn. Maar dat ik priester ben, betekent niet dat ik een pedoseksueel ben en mensen verkracht of misleid."

Wat had de Radboud Universiteit dan moeten doen?

"Ze had ook kunnen zeggen: we zijn katholiek, maar dit keuren we af. Kijk, het onderwijs is wel grotendeels voortgekomen uit zusters en broeders die de mensen in de negentiende eeuw wilden verheffen. Ik ben niet katholiek

LEESTIP

**IL LIBRO DEL
CORTEGIANO
BALDASSARE
CASTIGLIONE**

"Il Libro del Cortegiano (Het Boek van de Hoveling) van Baldassare Castiglione verhoogt de levensvreugde, is een leerboek in wellevendheid, voorwaar een tonicum tegen de hedendaagse lomphed. Het is een model voor de aangename en ongedwongen conversatie, een gezamenlijk gesprek dat verder voert dan het geleuter in de televisiestudio's van nu waar kijkeijfers smaak of wansmaak bepalen. Ik zou dit boek gaarne zien op de verplichte lijst van elke eerstejaarsstudent in alle studierichtingen."

omdat er schandalen zijn, ik ben katholiek omdat ik in God geloof en omdat ik geloof in de kerk van de eeuwen en omdat ik geloof dat wij de gemeenschap van Christus zijn. Daarom! Het zou plezierig zijn geweest als vanuit Nijmegen een wetenschapsman of -vrouw zo flink was geweest op te staan en daarover een opiniestuk in een dagblad te publiceren."

Wat had er in dat opiniestuk moeten staan?

"Dit, wat ik nu zeg. Ik was ongeveer de enige die nog wat zei – in talkshows op tv, al realiseer ik mij dat daar de uitnodigingen selectief zijn en dagbladen, NRC voorop, niet hielden van nuancering vanuit katholieke, intellectuele kringen."

Anderen namen de telefoon niet op?

"Nee. Het is ook moeilijk, maar dat zou je laf kunnen noemen. Je kunt niet alles wat katholiek is, opeens afdoen als achterlijkheid. Over alles is nagedacht, ook over bio-ethiek. Ook over seksualiteit. Kan me niet schelen waarover, overall heeft de kerk genuanceerde antwoorden op."

Vindt u dat aan deze nuance recht wordt gedaan in het hedendaagse onderwijs en onderzoek van de Radboud Universiteit?

"Ik zou gaarne zien dat universitaire medewerkers van Nijmegen maar ook Tilburg de moed zouden hebben de leer van de kerk te verdedigen. Want de kerk is niet alleen het instituut van priesters die niet deugen, machtsmisbruik plegen en carrièregangers zijn. De kerk is van ons allemaal. Zij is niet alleen zondig maar ook heilig en dus iets om trots op te zijn."

U bedrijft wetenschap en u gelooft in God. Hoe gaat dat samen?

"Toen de evolutietheorie op een gegeven moment een evidentie was, heeft de katholieke kerk daarover haar standpunt herbepaald: God heeft in de schepping de evolutie gegeven. Geloof en wetenschap staan niet tegenover elkaar. Als historicus is het handig te laten zien waar je maatschappelijk staat: een marxist of sociaaldemocraat schrijft een boek vanuit marxistisch of sociaaldemocratisch perspectief. Bij mij is het geloof in God het uitgangspunt."

Als u die baan in Nijmegen destijds wel had geaccepteerd, was uw leven heel anders gelopen.

"Ik was net afgestudeerd bij geschiedenis in Amsterdam en solliciteerde naar een baan als leraar aan de hogeschool in Nijmegen. Maar Nijmegen had toen een slechte klank. Ik hield niet van dat rode en dat anti-katholieke. Niet dat ik zo pro was in die tijd, maar ook niet anti. In Amsterdam moest ik al niets hebben van die flauwekul. Wilde ik naar college, hing de rode vlag uit en mocht ik ons instituut niet in. Dat vond ik van een eminente absurditeit... Kort na mijn sollicitatie in Nijmegen vertrok ik naar Basel en later heb ik vooral in Leiden gestudeerd."

U heeft vijf studies gedaan. Was u een briljante student?

"Ik ben van school gestuurd wegens domheid – dat heeft allerlei oorzaken gehad. Ik ging bij de omroep werken en deed later staatsexamen gymnasium. Altijd heb ik in mijn eigen onderhoud voorzien en ik was gewend een strakke agenda te voeren. Als student was ik gewoon iemand die het ene boek dichtsloeg en het volgende opende." *

AGENDA

MEDEDELINGEN OF BERICHTEN
VOOR VOX CAMPUS KUNT U
STUREN NAAR: VOXCAMPUS@
VOX.RU.NL DE VOLGENDE VOX
VERSCHIJNT OP 11 SEPT 2014.

ALGEMEEN

18 JULI, 11.00-17.00 uur: Medewerkers, studenten en overige bezoekers kunnen deze dag de intocht van de Vierdaagse vieren in het Radboud Café. Kom gezellig samen de lopers aanmoedigen en een drankje drinken. Het café en terras vind je aan de St. Annastraat ter hoogte van Aula en Bestuursgebouw, en is te bereiken via de Erasmuslaan. Parkeren kan in de parkeergarage onder het Grotiusgebouw. Deze garage is geopend van 9.00 tot 18.00 uur.

In de zomervakantie gelden er aangepaste openingstijden voor de horeca op de campus.

REFTER: 14 juli t/m 15 augustus geopend van 11.00-19.00 uur. Op vrijdag van 11.00-14.00 uur.

HET GERECHT: gesloten vanaf 14 juli. Restaurant FNWI: 7 juli t/m 11 juli geopend van 10.00-15.00 uur.

Gesloten van 14 juli t/m 15 augustus.

SPORTCAFÉ: 30 juni t/m 11 juli geopend van 18.00-23.30 uur (weekend van 5-6 juli gesloten). Van 12 juli t/m 15 augustus gesloten.

CULTUURCAFÉ: 30 juni t/m 11 juli geopend van 15.30-20.00 uur. Van 14 juli t/m 12 augustus gesloten. Van 13 t/m 15 augustus geopend van 15.30-20.00 uur.

DE-CAFÉ: Gesloten van 14 juli t/m 15 augustus.

CAMPUSSHOP: 30 juni t/m 11 juli geopend van 11.00-14.00 uur. 14 juli t/m 15 augustus gesloten.

HUIZE HEYENDAAL: gesloten van 14 juli t/m 1 augustus.

SOETERBEECKKLOOSTER: gesloten van 14 juli t/m 15 augustus.

AULA: gesloten van 21 juli t/m 25 juli.

SPORT

www.ru.nl/sportcentrum

30 JUNI-31 AUGUSTUS: In deze periode geldt een aangepast sportrooster dat te raadplegen is via de website van het USC. Daarnaast is het USC in de periode 30 juni t/m 15 augustus doordeeweeks geopend van 8.00 tot 22.00 uur en in het weekend van 8.00 tot 21.00 uur.

18 JULI: Vanwege de intocht van de Nijmeegse Vierdaagse is het USC op deze dag gesloten.

PERSONEEL

www.ru.nl/pv

27 JUNI, 12.00 uur: English tour on campus. Are you a new foreign

Terras Cultuurcafé

employee or student and would you like to know where to find all the facilities? Please contact the Personnel Association and sign up for an English-language tour. Mail to info@pvradboud.nl. Location: Erasmus Building.
3 JULI, 18.00 uur: Workshop Sushi maken. Orient Plaza geeft een volledig

SOETERBEECK PROGRAMMA

www.ru.nl/soeterbeekprogramma

1 JULI, 19:30 uur: Film en debatprogramma 'Schuldig tot je onschuld is bewezen', met Lucia de Berk en Ton Derksen. Lucia de Berk zat zes jaar onterecht vast voor moord. *Lucia de B.* is de veelgeprezen verfilming van dit menselijke drama van regisseur Paula van der Oest. Na de vertoning van deze film gaan wetenschapsfilosoof Ton Derksen, die een belangrijke rol speelde in het blootleggen van de gerechtelijke dwaling, en Lucia de Berk zelf met elkaar in gesprek over waarheidsvinding, mediadruk en gerechtelijke dwalingen. Locatie: LUX.

7 JULI, 19:30 uur: Film en debatprogramma 'La religieuse. Over vrijheid

en het klooster', met historicus Joos van Vugt. In de film *La religieuse* (2013) wordt een jonge vrouw door haar ouders gedwongen om in te treden. Wat volgt zijn de eindeloze uren in het donker van de kloostercel, de verstikking en het isolement, en de sadistische abdis. *La religieuse* is de verfilming van een roman uit 1796. Ook in die tijd bestond er scepsis rondom het kloosterleven. Wat zijn de overeenkomst tussen toen en nu, en wat zijn de voors en tegens van een contemplatief leven? Historicus Joos van Vugt verzorgt een inleiding, en gaat na de vertoning van de film met de bezoekers in gesprek. Locatie: Collezalencomplex.

Foto: Dick van Aalst

verzorgde sushiworkshop door een echte sushimeester. Het is namelijk een ware kunst om de sushi te bereiden. Tijdens deze workshop leer je de fijne kneepjes. Aanmelden kan via de website van de Personeelsvereniging. Locatie: Restaurant Radboudumc (route 607).

PROMOTIES & ORATIES

1 JULI, 14.30 uur: Promotie dhr. J. Winter (FNWI) 'Coalgebraic Characterizations of Automata-Theoretic Classes'.

1 JULI, 16.30 uur: Promotie dhr. mr. R.J. Witpaard (FdR) 'The Construction of Law: Hans Kelsen's Pure Theory of Law between Construction and Description'.

2 JULI, 14.30 uur: Promotie dhr. drs. R.A. Minnaar (FdM) 'Control and Governance of Internal and External Outsourcing'.

2 JULI, 16.30 uur: Promotie dhr. mr. R. Kuiper (FdR) 'Vormfouten. Juridische consequenties van vormverzuimen in strafzaken'.

3 JULI, 12.30 uur: Promotie dhr. R. Massoudi (FNWI) 'Interaction of task-related and acoustic signals in single neurons of monkey auditory cortex'.

3 JULI, 14.30 uur: Promotie dhr. M.B. van Eldijk (FNWI) 'Elastin-like polypeptides in protein nanotechnology'.

4 JULI, 10.30 uur: Promotie mw. H.V.N. Küsters-Vandeveld (UMC) 'Genetic alterations in primary leptomeningeal melanocytic neoplasms: Implications for pathogenesis, diagnosis and therapy'.

4 JULI, 12.30 uur: Promotie mw. S.P. Smeeckens (UMC) 'Immunological and genetic components of the anti-Candida host immune response'.

4 JULI, 15.45 uur: Oratie dhr. prof. dr. I. Toni (FSW) titel nog onbekend.

7 JULI, 10.30 uur: Promotie mw. C. Bergmann (FdL) 'Computational models of early language acquisition and the role of different voices'.

7 JULI, 12.30 uur: Promotie mw. Y. Klaassen (FdL) 'Contested Successions. The Transmission of Imperial Power in Tacitus' Histories and Annals'.

7 JULI, 14.30 uur: Promotie dhr. ir. T.G.M. Spierings (FdM) 'De Wenselijke Schaal, fysieke schaalgroottes en sociale kwaliteit van wonen in woonzorgcomplexen'.

7 JULI, 16.30 uur: Promotie mw. L. Golsteijn (FNWI) 'Enhancing toxic impact modeling in life cycle assessment'.

8 JULI, 10.30 uur: Promotie mw. M.K. Herbert (UMC) 'Facing uncertain diagnosis: the use of CSF biomarkers for the differential diagnosis of neurodegenerative diseases'.

8 JULI, 12.30 uur: Promotie mw. O.K. Madej (FNWI) 'Probing fundamental properties of accreting compact objects with X-ray and optical spectroscopy'.

9 JULI, 14.30 uur: Promotie mw. S. Tsuji (FdL) 'The Road to Native Listening: Language-General Perception, Language-Specific Input'.

9 JULI, 16.30 uur: Promotie dhr. drs. B.J. van Wely (UMC) 'Staging of axillary lymph nodes and clinical impact of nodal recurrence in breast cancer'.

10 JULI, 10.30 uur: Promotie mw. A.M. Siemiakowska (UMC) 'Expanding the genetic heterogeneity of retinitis pigmentosa and Leber congenital amaurosis'.

10 JULI, 12.30 uur: Promotie mw. drs. M.E. van der Schaaf (UMC) 'Dopaminergic modulation of reward and punishment learning'.

10 JULI, 14.30 uur: Promotie mw. drs. K. Kirschner (UMC) 'Improving primary care by pay-for-performance'.

10 JULI, 16.30 uur: Promotie dhr. mr. J.W.A. Rheinfeld (FdR) 'Kavelruil. Civiel en fiscaal: waar lopen de grenzen?'.

11 JULI, 10.30 uur: Promotie dhr. drs. L.A.J. Roelofs (UMC) 'Tissue Engineering for Congenital Anomalies concerning the Bladder and Abdominal Wall'.

11 JULI, 12.30 uur: Promotie dhr. drs. K.A.J. Kuijpers (UMC) 'Disentanglement of myogenic related structures in the bladder wall of humans with and without overactive bladder syndrome'.

11 JULI, 14.30 uur: Promotie dhr. A.M.M. Arons (UMC) 'A contribution to dementia-related quality of life measurement'.

VOOR INTERNE EN EXTERNE VACATURES VAN DE UNIVERSITEIT ZIE WWW.RADBODNET.NL

COLOFON

Vox is het maandelijks onafhankelijk magazine van de Radboud Universiteit Nijmegen.

Redactie-adres: Thomas van Aquino-straat 4.00.6B, Postbus 9104, 6500 HE Nijmegen
Tel: 024-3612112 Fax: 024-3612874
redactie@vox.ru.nl
www.voxweb.nl / @voxnieuws

Redactie: Paul van den Broek, Annemarie Haverkamp (hoofdredacteur), Jolene Meijerink, Martine Zuidweg

Columnisten: Lieke von Berg, PH-neutraal

Aan dit nummer werkten mee:

Lydia van Aert, Tim van Ham, Alex van der Hulst, Irene Schoenmacker

Fotografie: Dick van Aalst, Bert Beelen, Andreas Terlaak

Illustraties: Menah

Vormgeving en opmaak:

gloedcommunicatie, Nijmegen

Advertenties: Bureau van Vliet

Tel: 023-5714745

zandvoort@bureauvanvliet.com

advertentie@vox.ru.nl

Abonnementen: Personeelsleden, studenten: €25,- o.v.v. student- of personeelsnummer. Overigen: €35,-

over te maken op ING-Bank 1363505 t.n.v. Stg. KU Radboud Universiteit, Postbus 9102, 6500 HC Nijmegen

Adreswijzigingen: Abonnementen-administratie Vox
Postbus 9102, 6500 HC Nijmegen
Tel: 024-3615804

Druk: MediaCenter Rotterdam

Vox Campus

Mededelingen of berichten voor Vox Campus kunt u sturen naar: voxcampus@vox.ru.nl

De volgende Vox verschijnt op 11 september 2014.

INTERVIEW SPECIAL
VIEW SPECIAL **INTER**